

**MSB'DEN
GÜNEY
KIBRIS RUM
YÖNETİMİ'NE
SERT TEPKİ**

6

Süreç tıkanıyor mu?

Terörsüz Türkiye sürecine ilişkin son olarak MHP lideri Bahçeli, terör örgütünün artık kendini feshetmesi gerektiğini söylemişti. Ardından DEM Parti'den "Top artık iktidarın sahasında" açıklaması geldi. Bu sözlerle Adalet Bakanı Tunç tepki göstererek, "Herkes sorumlu davranmalı" dedi. DEM Parti'den yanıt gecikmedi

'MUHALEFET DIŞARDA TUTULMAMALI'

■ **TERÖRSÜZ** Türkiye sürecine yönelik MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli, geçtiğimiz günlerde terör örgütü PKK'nın derhal silahlarını teslim etmesi ve kongresini toplayıp örgütsel fesih işlemini tamamlaması gerektiğini ifade etmişti. Daha sonra DEM Parti Eş Genel Başkanı Tülay Hatimoğulları, ana muhalefet başta olmak üzere muhalefetin mutabakat sürecinin dışında tutulmaması gerektiğini belirterek, "Gereken adımlarla ilgili top artık iktidarın sahasındadır. Sorumluluk artık onlardadır. Bu sorumluluğa göre hareket etmelerini beklediğimizin altını bir kez daha çizmek istiyorum" diye konuştu.

Yılmaz Tunç

Tülay Hatimoğulları

'BİR PAZARLIK SÖZ KONUSU DEĞİL'

■ **ADALET** Bakanı Yılmaz Tunç ise terörsüz Türkiye sürecine ilişkin açıklamalarda daha sorumlu davranılması gerektiğini söyledi. Hatimoğulları'nın "Top iktidarda" ifadesine tepki gösteren Tunç, "Burda top oynamıyoruz, bundan kaçınmak lazım. Bir pazarlık yok. Biz müzakere yapmadık. Al ver söz konusu olamaz. Her şey kanunlar çerçevesinde yapılacak" şeklinde konuştu. DEM Parti Sözcüsü Aysegül Doğan da Bakan Tunç'a yanıt vererek, "Tarihsel bir sorunun çözümü ciddiyet gerektirir. Bu tarihsel sorumluluğu üstlenen bir dil ve yaklaşıma davet ediyoruz. Siz lütfen görevinizi yapın" dedi.

Türkiye'nin terör belasından tamamen kurtulma hedefinde kararlı olduğunu vurgulayan Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Artık terör örgütü çıkmaz yola girdiğini anlamalı" ifadesini kullandı

■ **CUMHURBAŞKANI** Recep Tayyip Erdoğan, terör örgütü PKK'nın kendini feshedeceği yönündeki iddiaları değerlendirdi. Süreci Milli İstihbarat Teşkilatı'nın yürüttüğünü belirten Erdoğan, şu mesajı verdi: "Artık terör örgütü de çıkmaz yola girdiğini anlamalı ve kendilerine yapılan çağrının gereğini yerine getirmelidir. Terörsüz Türkiye, bir al-ver süreci değil, bir kardeşlik iklimidir. Milletimizin onlarca yıllık özlemidir."

■ **SURİYE'NİN** kuzeyinde düzenlenen ve SDG'nin federatif yapı talebiyle gündeme gelen toplantıya karşı çıkan Erdoğan, Türkiye'nin tutumunu net şekilde ortaya koydu: "Federatif yapı konusu ise ham hayalden öteye gitmeyen bir husustur. Suriye gerçekliğinde de yeri yoktur. Bütün grupların bir ve bütün Suriye için çalışması, enerjilerini de kuvvetlerini de bu amaç için seferber etmesi en akıllıca seçenektir."

'JAMMERİ BİLMEZ AMA BANTLARLA MİLLETİ KANDIRIR'

■ **ERDOĞAN**, CHP lideri Özgür Özel'e de sert ifadelerle yüklendi. İBB'ye yönelik yürütülen soruşturmalarda gündeme gelen sinyal kesici cihazlar (jammer) ve kameraların bantlanması görüntüleri ne ilişkin Özel'in açıklamalarını hedef alan Erdoğan, "Ana muhalefetin başındaki zat, inanır sorsanız 'jammer ne işe yarar?' bilmez. Benim kendi çalışma ofisimde hangi aletler var, bunun hesabını ona verecek değilim" diye konuştu.

■ **SÖZ** konusu uygulamanın güvenlikle açıklanamayacağını ifade eden Erdoğan, "Kalkıp da kameraları bantlamak, onlarla uğraşmak, bu tür davranışlar bizim kitabımızda yazmaz. Ayrılmış siyasetin odağı CHP, millete bantların arkasına yine neyi sakladıklarını, hangi şaibeli işlere giriştiklerini izah etmek zorundadır. Mevcut CHP yönetimi, siyaseti enfekte etmektedir. Bunları, milletin ferasetine havale ediyorum" dedi.

Terör örgütünden açıklama yapıldı

■ **TERÖR** örgütü PKK'nın sözde yöneticisi Mustafa Karasu, teröristbaşı Abdullah Öcalan'ın çağrısıyla toplanması beklenen kongreye ilişkin açıklama yaptı. Karasu, "Fesih gibi kararlar, Öcalan'ın etkin katılımı olmadan alınamaz. Aksi halde çağrıda belirtilen kararların hayata geçmesi mümkün değildir" ifadelerini kullandı.

Yenidoğan davasında 10 sanığa tahliye

■ **İSTANBUL'DA** bebek acil hastalarını önceden anlaşıkları özel hastanelerin yenidoğan ünitelerine sevk edip ölümlerine neden oldukları ve haksız kazanç sağladıkları öne sürülen 29'u tutuklu 58 sanığın yargılandığı dava, Bakırköy 22. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. 10 sanık hakkında tahliye kararı verilirken, bir sonraki duruşma 30 Haziran'a ertelendi.

Sapık baba 15 yıl 9 ay hapse çarptırıldı

■ **ANKARA'DA** Satılmış B'nin, fiziksel engeli nedeniyle ak-sayarak yürüten G.B. (18) adlı kızına, 2017'den itibaren 4 yıl boyunca cinsel istismarda bulunduğu, ban-yosuna gizli kamera yerleştirdiği suçlamasıyla tutuk-suz yargılandığı davada karar çıktı. 15 yıl 9 ay hapis cezası verilerek, tutuklanma-sına hükmedilen sapık baba karar ile birlikte duruşma salonunda tutuklandı.

Kumburgaz fayı hâlâ risk taşıyor

■ **İTÜ'nün** raporuna göre, Marmara'da meydana gelen deprem, 1766'dan bu yana enerji biriktiren ve 7.4 büyüklüğünde bir deprem üretebilecek Kumburgaz Fayı'nın hemen yanında oldu

■ **İSTANBUL** Teknik Üniversitesi (İTÜ), 6.2 büyüklüğündeki depreme ilişkin ön değerlendirme raporunu yayımladı. Buna göre deprem, Marmara'daki kritik segmentlerden biri olan Kumburgaz Fayı'nın yakınında gerçekleşti ve İstanbul'u bekleyen büyük depreme dair önemli ipuçları barındırıyor.

■ **DEPREMİN** merkez üssü, 2019 yılında Silivri açıklarında gerçekleşen 5.8 büyüklüğündeki depreme çok yakın bir noktadaydı. Bu yakınlık, bölgedeki stres birikiminin devam ettiğini ve Marmara Denizi'nde gelecekte daha büyük bir kırılmanın mümkün olduğunu ortaya koyuyor.

Hasar alan 4 okul binası boşaltıldı

■ **MİLLÎ Eğitim** Bakanı Yusuf Tekin, hasar alan okullara ilişkin açıklama yaptı. Tekin, 3'ü tarihi 4 okul binasının boşaltıldığını duyurdu. Engelli öğretmen atamasının da gerçekleştiğini ifade eden Tekin, "Bin 381 atama açıklandı. 1 Eylül itibarıyla görevlerine başlayacaklar" dedi.

İspanya ve Portekiz'deki ani elektrik kesintisi, enerji piyasasını alt üst etti. Fiyatlar rekor seviyeye çıktı, Portekiz enerji alışverişini durdurdu

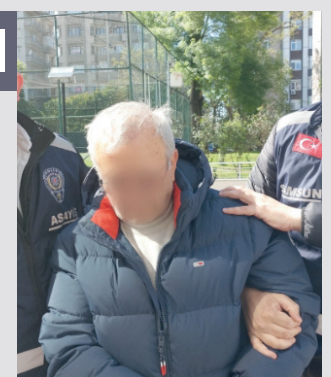
Kesintinin faturası ağır

■ **İSPANYA** genelinde meydana gelen ve kaynağı hala netleşmeyen büyük çaplı elektrik kesintisi, ülke genelinde hayatı durma noktasına getirdi. Hükümetin verdiği bilgilere göre, olay anında sadece 5 saniye içinde elektrik şebekesinin yüzde 60'ı devre dışı kaldı. Krizin ardından elektrik fiyatlarının sadece bir gün içinde yüzde 450 oranında artış gösterdiği belirtildi.

■ **ELEKTRİK** şebekesi yeniden devreye alınmasına rağmen, kesintinin etkileri sürüyor. Kriz, enerji güvenliği konusunda ciddi soru işaretlerini de beraberinde getirdi. Elektrik kesintisinin nedenine ilişkin resmi bir açıklama henüz yapılmazken, olay İspanya ve Portekiz genelinde enerji altyapısının ne kadar kırılgan olabileceğini bir kez daha gözler önüne serdi. / 7'DE

Tüm suçu depreme attı

■ **SAMSUN'DAKİ** akaryakıt istasyonunun oto yıkama bölümünde heyelan meydana gelmişti. Soruşturma başlatılan olaya ilişkin dün gözaltına alınan akaryakıt istasyonunun sahibi tutuklandı. Akaryakıt istasyonunun sahibi M.Z.G.'nin ifadesi de ortaya çıktı. 80 yaşındaki şüpheli, "Son dönemlerde Tokat ve Taşova merkezli iki tane deprem oldu. Depremler kayaları yerinden oynatmış olabilir. Bunda benim ne suçum var" dedi.

AVRUPA BİRLİĞİ'NE GÜVENEN YUNANISTAN'IN EĞE HAYALLERİ

UEFA AVRUPA LİĞİ YARI FINAL İLK MAÇLARI BUGÜN OYNANACAK

CELTICS VE PACERS KONFERANS YARI FİNALİNE YÜKSELDİ

FENERBAHÇE BEKO, THY AVRUPA LİĞİ'NDE DÖRTLÜ FİNALE KALDI

	YALANA ŞAHİT ARANIYOR
	HADİ ÖNAL 6'DA
	EDİRNE NOTLARI
	AHMET SANDAL 7'DE
	GÖRÜNÜR OLMAK MI? GERÇEKTEN YAŞAMAK MI?
	SERKAN AKKUŞ 10'DA
	ORMAN BANYOSUNA GİDEN MÜLTECİ MÜLFİ
	UĞUR CANBOLAT 10'DA

ISBN 978-924589276-2
9 789245 892762

Ebeler gebelere rehberlik ediyor

Sağlık Bakanlığınca hazırlanan "Doğal Olan Normal Doğum Eylem Planı" kapsamında her gebeye bir ebe verilmesi, gebe okullarının yaygınlaştırılması anne adaylarının daha bilinçli ve sağlıklı gebelik süreci yaşamasını sağlıyor.

CUMHURBAŞKANI Recep Tayyip Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan'ın himayesinde yürütülen "Doğal Olan Normal Doğum Eylem Planı" kapsamında anne ve bebek dostu hastane sayısı artıyor.

Bu kapsamda Antalya'daki Kepez Devlet Hastanesi'nde hayata geçirilen "Gebe Okulu" ve "Her Gebeye Bir Ebe" uygulamaları gebelerin hayatını kolaylaştırdı.

Aldıkları eğitimlerin yanı sıra haftanın belirli günleri fizyoterapistler eşliğinde pilates, yoga yapan gebeler, sağlıklı ve dengeli beslenmeyi, doğru nefes alıp vermeyi, kendisinin ve bebeğinin bakımını, doğum sancısıyla baş etme yöntemlerini de öğreniyor.

Gebeliğini ilk öğrendiği andan doğum sonrası bebeğini kucağına alana kadar anne adayına eşlik eden ebeler, annelerin daha rahat hamilelik süreci geçirmesini sağlıyor.

Kepez Devlet Hastanesi Başhekimisi Ramazan Gürkan, AA muhabirine, hastanelerinin primer sezaryen doğum oranlarında dünya ortalamasının altında olduğunu, bunun için Cumhurbaşkanlığından ödül aldıklarını söyledi.

Anne ve bebek sağlığına çok önem verdiklerini anlatan Gürkan, anne ve bebek dostu bir hastane olduklarını ifade etti.

Yeni doğum yapan Fatma Çakmakçı da üçüncü bebeğini

de normal doğumla dünyaya getirdiğini, böyle olunca doğum sonrası daha çabuk toparlandığını vurguladı.

Ebelerin her aşamada yanında olduğunu anlatan Çakmakçı, "Ebelerimizin ilgisinden çok memnunum. Gebeliğimi öğrendiğimden doğum sonrasına kadar her aşamada bana ebe eşlik etti. Bebeğimi yanımdan hiç ayırmadılar, emzirmeme de yardım ettiler." dedi.

"Çok daha bilinçliyim"

Üçüncü bebeğini de normal doğumla dünyaya getiren Havva Sülek ise gebelik sürecinde kilosunun, tansiyonunun takip edildiğini anlattı.

İlk çocuğunun 8 yaşında olduğunu ve o süreçte böyle imkanların bulunmadığını dile getiren Sülek, "Şimdi gebenin takibinin yapıldığı

okul bile var. Sancı odasında pilates topuyla yaptığımız egzersizler daha rahat doğum yapmamı sağladı. Suni sancıya bile gerek kalmadan doğum yaptım. Bu süreçte eşim yanımdaydı ve hep destek oldu. Çok daha bilinçliyim, bebeğimin ağlamasından ne istediğini ayırt edebiliyorum." diye konuştu.

Gebelerden Şükran Özdemir, hamile olduğunu öğrenince heyecandan gözyaşı döktüğünü, bir anda korkuya kapıldığını ifade etti.

Hastanede aldığı eğitimler sonrası korkusunun heyecana dönüştüğünü belirten Özdemir, "Burada emin ellerdeyiz. Kilo almamayı, sağlıklı beslenmeyi her şeyi öğrendim. Doğuma hazır hissediyorum. Ne zaman kafama bir şey takılsa hemen ebemi arıyorum." dedi.

Doğum salonları ev konseptinde hazırlanıyor

Gebe Okulu sorumlusu ebe Sevcan Çakır ise erkeklerin askerlik anısının kadınların ise doğum öyküsünün hiç bitmediğini vurgulayarak, "Bu hikayede rol alarak, onlara eşlik ediyoruz." ifadesini kullandı.

Doğum salonu sorumlusu 25 yıllık ebe Elif Yılmaz da 2 binin üzerinde bebeğin doğumuna şahit olduğunu belirterek, normal doğum yapan anne 24 saatte taburcu olurken, sezaryenle doğum yapanın 48 saat ve daha fazla hastanede kaldığını bildirdi.

Doğum salonlarını ev konseptinde hazırladıklarına dikkati çeken Yılmaz, anne adaylarına ağrı çekmemesi için masaj yapıldığını, ılık duş alındırıldığını, egzersiz yaptırıldığını kaydetti. **(AA)**

Sahada kalbi durdu 12 gün sonra uyandı

İZMİR'de halı sahada futbol oynarken kalbi duran Yavuz Ulu, bilinci kapalı şekilde kaldırıldığı yoğun bakım ünitesinde 12 gün sonra gözlerini açtı.

Buca ilçesinde yaşayan 41 yaşındaki 3 çocuk babası Ulu, 20 gün önce arkadaşlarıyla halı sahada futbol oynarken fenalaştı. Kalbi duran Ulu, 112 Acil Sağlık ekiplerinin müdahalesiyle yaşama döndürüldü, ardından Sağlık Bilimleri Üniversitesi İzmir Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Acil Servisine kaldırıldı.

Tıkalı kalp damarları hızlı şekilde stent ile açılan hasta, anestezi yoğun bakım servisinde tedavi altına alındı.

Anestezi uzmanları Prof. Dr. Aykut Sarıtaş ve Doç. Dr. Çiler Zincircioğlu tarafından takip edilen hastaya, vücudunda ısı farkının yaratabileceği nörolojik sorunlara karşı hedefe yönelik soğutma tedavisi uygulanmasına karar verildi.

Bu sayede beyin hücreleri zarar görmeyen hasta, 12 gün sonra sağlıklı şekilde uyandı.

"Kendimi şanslı hissediyorum"

Hastanede tedavisi süren Yavuz Ulu, AA muhabirine, küçük yaşlardan bu yana futbol oynamayı çok sevdiğini söyledi.

Olay anında kendinden geçtiğini belirten Ulu, "16 gündür buradayım, son 4 günü hatırlıyorum. Soğuk tedavi uygulamışlar. Kendimi şanslı hissediyorum. Bu yaşta hayata dönmek çok şanslı bir şey olsa gerek. Allah, çocuklarıma bağışladı. İyi olursam spordan vazgeçmeyeceğim,

onu da kontrollü yapacağım. Burada ilk kendime geldiğimde rutin kontrolüm oldu. 'Neredeyim ben?' dedim. Bir şey mi oldu? Olayı anlattıklarında şok üzerine şok yaşadım, hiçbir şekilde olayı hatırlamıyorum. Hiçbir şekilde kalp hastalığı yoktu." dedi.

"Vücut ısısını 35 dereceye kadar düşürdük"

Prof. Dr. Aykut Sarıtaş, hastalarının yoğun bakım servisine geldiğinde bilincinin kapalı olduğunu ve solunum cihazına bağlı yaşamını sürdürdüğünü ifade etti.

Hastalarına soğutma tedavisi uyguladıklarını aktaran Sarıtaş, "Hastanın vücut sıcaklığı belirli dereceye kadar düşürülüyor. Vücuduna petler yapıştırarak, vücut ısısını 35 dereceye kadar düşürdük. Isı monitörizasyonumuzla hastamızın vücut sıcaklığını hep 35 derecede sabit tuttuk. Bunu 24 saatlik bir tedavi olarak uyguladıktan sonra normal sıcaklık şeklinde tutmayı hedefledik. Burada da ateş yükselmelerine izin vermedik. Önemli olan burada ateş yükselmelerinin yaratacağı zarar. Bu çok önemli. Beyin fonksiyonlarını korumak ve uzun vadeli nörolojik hasarlanmasını önlemek amacıyla bu tedaviyi uyguluyoruz."

Sarıtaş, uygulanan tedavinin ardından hastanın bilincinin yavaş yavaş açıldığını, sonra da iletişim kurmaya başladığını dile getirdi.

Erken uygulanan soğutma tedavisi sayesinde hastalarının sağlığına kavuştuğunu belirten Sarıtaş, "Eğer bu tedavi zamanında uygulanmasıydı hastamız bitkisel hayatta kalabilirdi, yatağa bağımlı olabilirdi." diye konuştu. **(AA)**

Trabzon'da kanser mercek altında

TRABZON'da bir ay önce hizmete alınan Human Papilloma Virus (HPV) Bölge Laboratuvarında bir ayda 6 bin kişiye rahim ağzı kanseri (serviks) taraması olan HPV-DNA testi yapıldı, 211 kişi HPV pozitifliği saptanarak teşhis merkezlerine gönderildi.

Türkiye'deki 12 laboratuvarıdan biri olan Ortahisar Sağlık Müdürlüğü bünyesindeki HPV Bölge Laboratuvarı, Trabzon'un yanı sıra Rize, Giresun ve Gümüşhane'ye de hizmet veriyor.

Ortahisar Sağlık Müdürü Erdem Malkoç, AA muhabirine, HPV Bölge Laboratuvarının Halk Sağlığı Başkanlığına bağlı olarak hizmet verdiğini söyledi.

Türkiye'de 12 ilde yeni HPV Bölge Laboratuvarı açıldığını belirten Malkoç, daha önce Ankara'ya gönderilen numunelerin artık Trabzon'da çalışıldığını ifade etti.

Malkoç, laboratuvarın 4 ile hizmet verdiğine işaret ederek, "HPV, kadınlarda rahim ağzı kanseri dediğimiz kanserin sebeplerinin başında gelen bir etken, dolayısıyla erken teşhis edilerek hastalığın tedavi süreci ve daha sonraki yaşam kalitesiyle ilgili

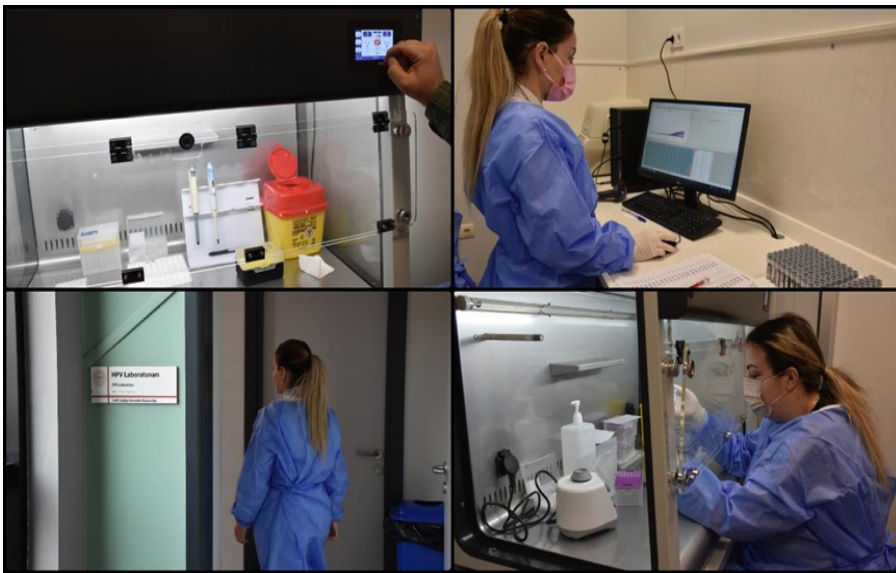
çok ciddi katkılarda bulunan erken teşhis aracı." dedi.

Numunelerin Trabzon'da çalışılmasının zaman kazanılması açısından önemli olduğunu anlatan Malkoç, "Bu konuda Sağlık Bakanlığımızın çok ciddi çalışmaları oldu ve olmaya da devam ediyor. Biz de bu çalışmalar neticesinde bölgemizde laboratuvarımızı hizmete açmış bulunmaktayız." diye konuştu.

Trabzon genelinde sağlıklı hayat merkezleri, ilçe sağlık müdürlükleri ve toplum sağlığı merkezlerinde serviks, meme, kolon ve kalın bağırsak kanserleriyle ilgili çalışmaların devam ettiğini dile getiren Malkoç, ayrıca aile hekimliği birimlerinde kanser ve kronik hastalıkların erken teşhisiyle ilgili çalışmalar yapıldığını kaydetti.

"Kanserdeki en büyük sıkıntımız erken teşhis edilememesi"

Malkoç, kanserde erken tanının önemine dikkati

çekerek, şu değerlendirmede bulundu:

"Kanserdeki en büyük sıkıntımız erken teşhis edilememesi. Erken teşhis yöntemleriyle en sık görülen kolon, rahim ağzı ve meme kanseriyle ilgili çok ciddi anlamda başarılar elde ettik. Geçen yıl Trabzon genelinde, bölge laboratuvarı açılmadan önce 9 bin 200 civarında kadınınızdan HPV numunesi alındı. Bunlardan 200 civarı pozitif çıktı ve ileri tetkike gönderildi. İkisine kanser teşhisi konuldu ve tedavileri sağlandı, diğerlerinin de takiplerine devam ediliyor."

Trabzon'un yanı sıra Rize, Giresun ve Gümüşhane'den laboratuvara bir ayda ulaştırı-

lan 6 bin numunenin incelendiğini belirten Malkoç, şöyle devam etti:

"Şu anda sonuçları takip ediliyor. Bunlardan da pozitif çıkan 211 numuneyi ileri tetkik ve teşhis merkezine yönlendirdik. Orada gerekli tetkik ve tedavileri planlandıktan sonra takipleri yapılıyor. Eğer gerekiyorsa tekrar sürecin devamını takip ederek vatandaşlarımıza gerekli bilgilendirmeleri yapıyoruz."

Ortahisar Sağlık Müdürlüğü binasında hizmet veren HPV Bölge Laboratuvarında, mikrobiyoloji uzmanı, biyolog, laboratuvar teknisyeni ve tıbbi sekreter görev yapıyor. **(AA)**

Afrika'da sıtma tehdidi devam ediyor

İnsanlara parazit taşıyan anofel cinsi dişi sivrisineklerin sokmasıyla başlayan sıtmanın belirtileri genellikle 1 ay içinde görülüyor. Hastalık, ayrıca kan yoluyla, enjektör veya iğnelerin ortak kullanımıyla ya da doğumda anneden bebeğe geçebiliyor.

Dünyanın birçok ülkesinde "malaria" olarak da bilinen sıtmanın ilk semptomları, pek çok sistemik viral hastalık bulgusuna benzeyen baş ağrısı, halsizlik, karın ağrısı, yorgunluk, kas ve eklem ağrısıyla başlıyor.

Dünya Sağlık Örgütü'nün (DSÖ) geçen yıl aralıkta ya-

yımladığı "2024 Dünya Sıtma Raporu"na göre, 2023'te dünyada 263 milyon sıtma vakası tespit edildi ve hastalık nedeniyle 597 bin kişi hayatını kaybetti.

Bu vakaların yaklaşık yüzde 94'ünün ve ölümlerin yüzde 95'inin kaydedildiği Afrika'da, 2023'te 246 milyon kişiye sıtma tanısı konuldu **(AA)**

Soma davasında karar verildi

Manisa'nın Soma ilçesinde 301 işçinin hayatını kaybettiği maden faciasına ilişkin 28 kamu görevlisinin yargılandığı davada karar çıktı.

SOMA'da 13 Mayıs 2014'te meydana gelen maden kazasında, 301 madenci hayatını kaybetti. Faciadan sonra başlatılan adli süreçte Soma Kömür İşletmeleri A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Can Gürkan, Genel Müdür Ramazan Doğru ile İşletme Müdürü Akın Çelik'in de aralarında bulunduğu 8 kişi tutuklandı. Sonraki süreçte 3 sanık tahliye edildi. Yargılamaların ardından tutuklu sanıklar Can Gürkan 15 yıl, Ramazan Doğru 22,5 yıl, Akın Çelik ile maden mühendisi Ertan Ersoy 18 yıl 9'ar ay, maden mühendisi, İşletme Müdür Yardımcısı İsmail Adalı 22,5 yıl hapis cezasına çarptırıldı.

Tutuksuz sanıklardan emniyet teknikeri Mehmet Ali Günay Çelik'e 11 yıl 8 ay, maden mühendisleri Yasin Kurnaz, Hilmi Kazık 10 yıl 10'ar ay, yönetim kurulu üyesi Haluk Evinç, çalışanlardan Hilmi Karakoç, Mehmet Eres, Hüseyin Alkan, Fuat Ünal Aydın 8 yıl 4'er ay, Murat Bodur 6 yıl 3 ay hapis cezasına mahkum edildi. Şirketin patronu Alp Gürkan'ın da aralarında bulunduğu 37 sanık beraat etti.

YENİDEN YARGILAMADA CEZALAR DEĞİŞTİ

Yargıtay 12'nci Ceza Dairesi, 'Olası kastla insan öldürme' suçundan ceza alan Can Gürkan ile Yönetim Kurulu Üyesi Haluk Evinç'in de aralarında olduğu 4 kişinin 'Bilinçli taksirle ölüme ve yaralamaya neden olma' suçundan cezalandırılmalarını istedi. Bunun üzerine sanıklar, Akhisar Ağır Ceza Mahkemesi'nde yeniden hakim karşısına çıktı. Mahkeme heyeti, 'Bilinçli taksirle çok sayıda kişinin ölümüne ve yaralanmasına neden olma' suçundan Soma Kömür İşletmeleri A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Can Gürkan'a 20 yıl, mühendisler Efkân Kurt ile Adem Osmanoglu'na 12 yıl 6'şar ay, hapis cezası verdi. Yönetim Kurulu Üyesi Haluk Evinç beraat etti. Daha önceki kararda Can Gürkan'ın 15 yıl olan hapis cezası 20 yıla çıkarken, 8 yıl 4 ay hapis cezası alan Haluk Evinç beraat etmiş oldu. Daha önce beraat

eden Efkân Kurt ile Adem Osmanoglu ise yeni kararlar 12 yıl 6'şar ay hapis cezasına çarptırıldı.

KAMU GÖREVLİSİ SANIKLARDAN 18'İNE HAPIS CEZASI

Faciaya ilişkin Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen soruşturma sonunda ihmali bulunan 28 kamu görevlisi hakkında da 25 Aralık 2023'te 'Görevi kötüye kullanma' suçundan iddianame düzenlenerek dava açıldı. Soma 2'nci Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen davanın bugün 5'inci duruşması yapıldı. Duruşmaya; CHP Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırlioğlu, madenci aileleri, sanık avukatları ve madenci yakınlarının avukatları katıldı. Sanıklar ise duruşmaya Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi (SEGBİS) ile bağlandı. Madenci aileleri ve avukatları bir önceki duruşmada sunulan mütalaaya karşı beyanlarda bulundu. Mütalaayı kabul etmeyen ailelerin avukatları, cezalandırılmanın 'Görevi kötüye kullanma' suçundan değil 'Taksirle öldürme ve yaralama'dan uygulanması gerektiğini söyledi. Sanıkların duruşmaya katılmamasını eleştiren ailelerin avukatları, 'Görevsizlik kararı' talebini yineledi.

Verilen aranın ardından savunmalarını yapan sanık avukatları, müvekkillerinin beraatini, değil ise zaman aşımı şartlarının oluştuğunu belirtip, davanın düşme

kararı verilmesini talep etti. Savunmaların ardından hakim, sanıklardan 10'unun beraatine, diğer 18 sanığın ise 5 ay ile 6 ay 7 gün arasında değişen hapis cezaları verilmesine hükmetti.

'ÇOK CÜZİ CEZALAR VERİLDİ'

Duruşma sonrası madenci aileleri ve avukatları açıklama yaptı. Ankara Barosu avukatlarından Murat Kemal Gündüz, "Mahkeme mütalaa-ya uygun olarak toplam 28 sanıktan 10'u hakkında beraat kararı verdi. 18 sanık hakkında ise 5 ay ile 6 ay 7 gün arasında değişen mahkumiyet kararı verdi. Soma Akhisar Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılanan şirket sahiplerinin ilk başta kararları Yargıtay 12'nci Ceza Dairesi'nce olumlu olarak bozulmuştur. Şöyle ki bu sanıkların olası kast hükümlerine göre birden fazla insanı öldürmekten ayrı ayrı cezalandırılması gerektiğine dair karar vermişti. Her ne olursa dışarıdan müdahaleyle Yargıtay 12'nci Ceza Dairesi'nin heyeti değiştirildi ve yeni oluşturulan heyetle yeniden karar ele alınarak sanıkların 'Olası kasttan' değil, 'Bilinçli taksirle öldürme'den yargılanması gerektiğine dair bozma kararı verildi. Yargıtay'ın bozma kararında o eleştirdiğimiz kararda dahi şu tespit vardı: 'Maden İşleri Genel Müdürlüğü (MİGEM), Çalışma Bakanlığı, Türkiye Kömür İşletmeleri (TKİ) Genel Müdürlüğü'ne bağlı bu sanıklar ocaktaki vahim ek-

sikliklerle ilgili uyarmamışlar, zabıt tutmamışlar. Bu nedenle sivil sanıklar yönünden olası kast hükümleri uygulanamaz. Eğer zabıt tutulsalardı, uyarısalardı, kamu görevlisi bu sanıkları olası kasttan yargılatcağık' dediler. Böyle bir bozma kararı verdiler. Şimdi döndük, buraya geldik. Sanıklar hakkında görevi kötüye kullanmaktan dava açıldı. İtirazlarımıza karşın bugüne kadar görevsizlik kararı verilmedi ve bugün de görevi kötüye kullanma suçundan çok uyduruk, çok cüzi cezalar verildi. Yargı, resmen Soma katliamı ile ilgili 'Ne şiş yansın ne kebab' dedi. Sivil sanıkları kamusal sanıklar da kurtardı. Verilen karar çok ağırdır. Bu karar hiçbir şekilde adaleti sağlamayan bir karardır. Az önce içeride 'Adalet enkazın altında kaldı' dediler. Doğrudur" diye konuştu.

'AYNI ACIYI BİZE TEKRAR YAŞATTILAR'

Maden şehidi Uğur Çolak'ın annesi Gülsüm Çolak da "Aynı acıyı bize tekrar tekrar yaşattılar. Resmen bir film seyrettik. Yargı bundan sonra kendine ağlasın" diyerek, tepkisini dile getirdi.

Maden şehidi Erdoğan Köse'nin eşi Gülfidan Köse ise "Akhisar'daki Soma davasında bir adalet görmedik. Tiyatro oynandı. Buradaki süreçler de aynı oldu. İstedğimiz adaleti bulamadık. Ama bu adaletin de sonuna kadar arkasındayız, takipçisi olacağız" diye konuştu. (AJANSLAR)

43 dakika gecikmeye 3 gün hapis

Muğla'nın Fethiye ilçesinde Nazlı Zeynep A.'ya (48), geçici velayeti kendisinde olan kızı 7 yaşındaki S.D.A.'yı, 4 yıldır boşanma davası süren eşi B.C.A. ile görüşeceği yere 43 dakika geç götürdüğü gerekçesiyle 3 günlük 'zorlama hapsi' verildi. Nazlı Zeynep A., Fethiye 1'inci Aile Mahkemesi'nin kararına itiraz için işlemleri başlattıklarını söyledi.

ve mahkemenin gözetimli olarak ayda 2 kez babasıyla görüşme yönünde hüküm kurduğunu belirtti.

'BU CEZA ÇOCUĞUMA KESİLDİ'

Nazlı Zeynep A., "Bu görüşler kolluk kuvveti ve sosyal hizmetler yetkilisi eşliğinde oluyor. Normalde saat 09.00'da teslim ediyorum. O gün Fethiye Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Müdürlüğü'nden arayan görevli görüş saatini 10.00 olarak bildirdi. Biz 09.43'te oradaymışız. Ben tek başına çocuğuna bakan bir anneyim. Yolda çocuğumun başına bir şey gelmiş olabilir, çocuğumun ateşi çıkabilir, çocuğum hastalanabilir. Yani her şey olabilir. Araba arızalanabilir. İnsan bir arayıp, 'Geliyor musunuz gelmiyor musunuz?' diye sorar. Hiç kimse aramıyor, sormuyor. Tutanak tutup, gidiyorlar. Sosyal hizmetler yetkilimiz, onların sosyal hizmetler yetkilisini aradığında gittiklerini öğrendik. Mahkemeye çıktığımızda savunmamı yapabilmem için geldiğimize ilişkin görüntü kayıtlarımızı istedik. Benim saat 10.00'da gelmemi söyleyen adli destek yöneticisinin telefon görüşme kayıtlarını talep ettik. Şu anda 3 günlük zorlama hapsi kararı çıkartıldı aleyhimde. 2 haftalık itiraz süresi var ve itirazımızı yapıyoruz. Biz gittik, 1,5 saat çocuğumla birlikte bekledik. Bu bana değil, çocuğuma verilmiş bir ceza. Çok zor bir şekilde elde etmiş olduğum gözetimli görüş hakkımı zora düşürecek hiçbir şey yapmayacağım aşikar."

Nazlı Zeynep A., Ramazan Bayramı'nın 2'nci günü, Fethiye Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Müdürlüğü tarafından belirlenen görüşme yerine kızını götürdüğünde, babasının olmadığını gördü. Nazlı Zeynep A., B.C.A.'nın, annesinin kızını görüş saatinde getirmediği yönünde tutanak tutturup, şikayette bulunduğunu öğrendi.

MAHKEMENİN KARARI-NA İTİRAZ

Fethiye 1'inci Aile Mahkemesi de şikayet üzerine, Fethiye Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Müdürlüğü'nce çocuğu istenilen yer ve tarihte hazır etmesi için usulüne uygun bildirimde bulunulmasına rağmen buna uymadığı gerekçesiyle Nazlı Zeynep A.'ya 3 gün zorlama hapis cezası verilmesine hükmetti. Kararda, "Çocuk teslimine ilişkin arakara ve velayet düzenlemesine aykırı davranan davalı tarafın 3 gün hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verildi" denildi.

Nazlı Zeynep A., görüş günlerinde normalde 09.00'da kızını teslim ettiğini, o gün Fethiye Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Müdürlüğü'nden arayan görevlinin görüş saatini 10.00 olarak bildirmediğini ileri sürerek, karara itiraz için işlemleri başlattı.

DHA'ya konuşan Nazlı Zeynep A., eşiyile boşanma süreci devam ederken mahkemenin kızlarının geçici velayetini önce kendisine verdiğini; ancak kızının çok önemli sebeplerden dolayı babasını görmek istemediğini, bu yüzden de kızını geçmişte zaman zaman babasına teslim etmediğini, bunun sonucunda çocuk teslimine mukavemet ile ilişkili davalarda hapis cezası aldığını, geçici velayetin bir süre babaya devredildiğini söyledi. Nazlı Zeynep A., son olarak 6 Şubat'ta geçici velayetin tekrar kendisine verildiğini

17 yaşındaki ehliyetsiz sürücü ölüme neden oldu

İSTANBUL Beyoğlu'nda hafif ticari araçla seyir halindeki 17 yaşındaki ehliyetsiz bir sürücü kaldırımında oturan Abdulklerim Yavuz'a çarpıp kaçtı. Kazada Yavuz, hayatını kaybederken kaza sonrası kaçan sürücü polis ekipleri tarafından gözaltına alındı. Yaşanan feci kaza anı güvenlik kamerası tarafından saniye saniye görüntülenirken, adliye sevk edilen sürücü Mustafa E.'ye ev hapsi cezası verildi.

Kaza, 31 Mart'ta saat 19.00 sıralarında Beyoğlu Hacıahmet Mahallesi'nde meydana geldi. Edinilen bilgiye göre, Mustafa E. (17) babasına ait 06 AER 753

plakalı hafif ticari araç ile seyir halindeyken karşıdan gelen aracı gördü. Sürücü, manevra yapmak isterken hafif ticari araç ile kaldırımına çıkarak, o esnada kaldırımında oturan Abdulklerim Yavuz (59)'a çarptı. Çarpma sonrası sürücü Mustafa E. olay yerinden kaçarken, Yavuz ise ağır yaralandı. Çevredekilerin ihbarı üzerine olay yerine polis ve sağlık ekipleri sevk edildi. Olay yerine gelen sağlık ekiplerinin ilk müdahalesi sonrasında Yavuz, ambulansla hastaneye kaldırıldığı sırada hayatını kaybetti.

Polis ekipleri, olay yerinden kaçan sürücünün plakasından aracın babasına

ait olduğunu belirledi. Babası ile iletişime geçen ekipler daha sonra Mustafa E.'yi yakalayarak gözaltına aldı. Sürücü, emniyetteki işlemlerinin ardından 'taksirle öldürme' suçundan adliye sevk edildi.

Mahkemeye çıkartılan Mustafa E.'ye adli kontrol hükümleri uygulanarak ev hapsi cezası verildi. Bu kararı doğru bulmayan aile, avukat aracılığıyla verilen karara itiraz etti. (AJANSLAR)

AB'sine güvenen Yunanistan'ın hayalleri

Yunanistan Ege Denizi'ndeki yetki alanlarıyla ilgili Türkiye ile anlaşma yapma yoluna gitmek yerine gerginliği artıran eylemlerine devam etmektedir. Bu durumun oluşmasında Yunanistan'ın AB'ye olan güveninin ve AB'den aldığı cesaretin payı yadsınamaz.

YALOVA Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Ali Osman Karaoğlu, Yunanistan'ın Deniz Alanları Planı Haritası'nın uluslararası hukuk kuralları açısından geçersizliğini AA Analiz için kaleme aldı.

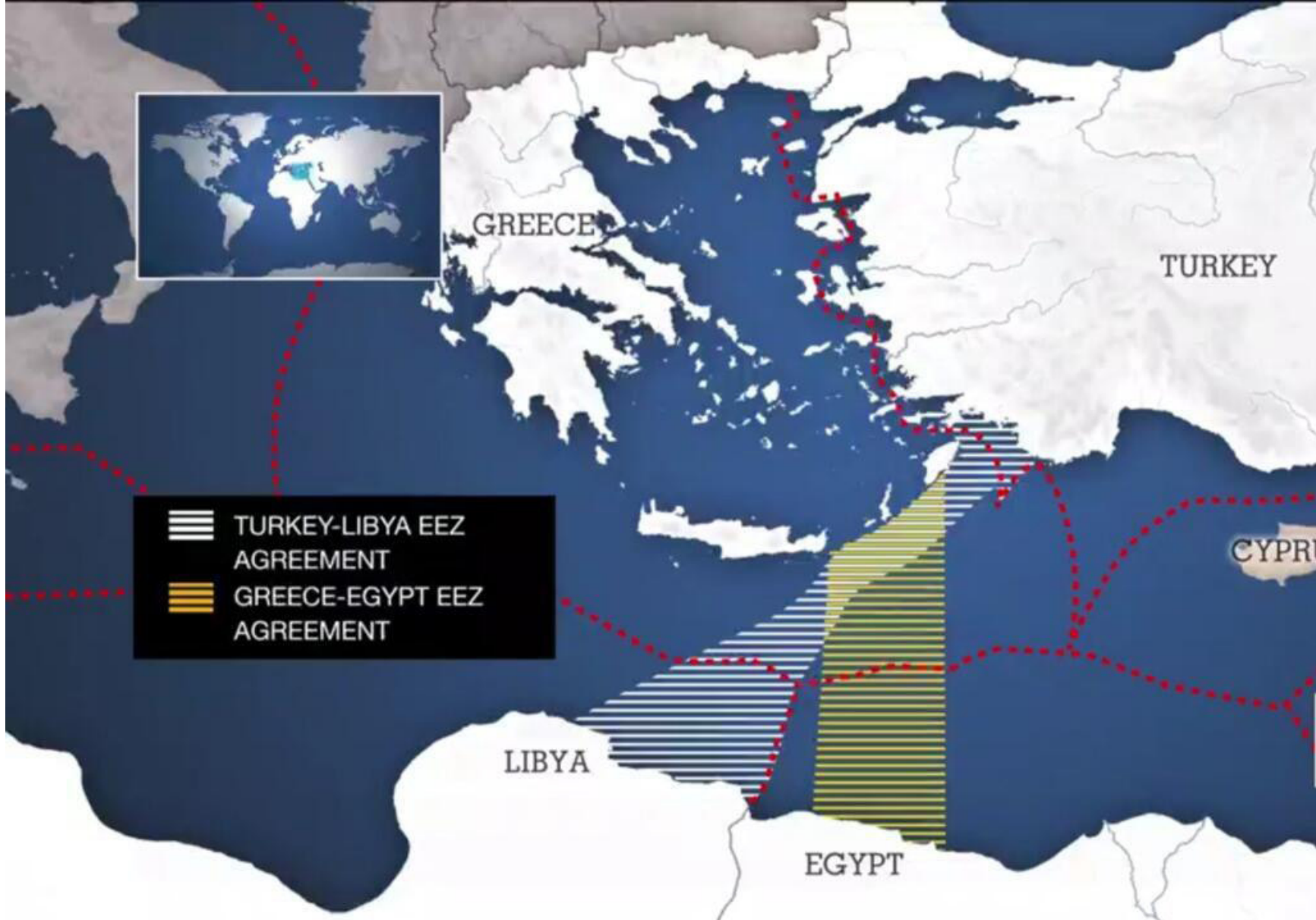
Türkiye ile Yunanistan arasındaki en büyük sorunlardan biri Ege Denizi'nde (Adalar Denizi) uygulanacak yetki alanları sorunudur. Amerika Birleşik Devletleri (ABD) ve Avrupa geriliminin yükseldiği ve Türkiye'nin de dahil olduğu yeni bir Avrupa güvenliği paradigmasının görüşüldüğü bu dönemde, Yunanistan'dan Türkiye-Avrupa Birliği (AB) ilişkilerine etki edebilecek bir adım geldi.

Deniz Alanları Planı Haritası

Yunanistan, 16 Nisan Çarşamba günü Deniz Alanları Planı Haritası (Maritime Spatial Planning Map) yayınlamış ve yayınladığı haritaya Türk deniz yetki alanlarını hiçe sayacak şekilde kendi tek taraflı tezlerini yansıtmıştır. Bu haritaya göre, Ege Denizi'nde Yunan adalarına 12 mil (deniz mili) olacak şekilde bir yetki alanı tanınmıştır ki bu durum tüm adalar için kabul edildiğinde Ege Denizi'nin yüzde 70'den fazlası Yunanistan hakimiyetine geçmektedir. Böyle bir paylaşım normalde uluslararası sular kapsamında sayılacak deniz alanlarını da ölçüsüz bir şekilde sınırlandırmakta ve denizlere hakim olan seyrüsefer serbestisini kısıtlamaktadır. Ayrıca denizlerin sahip olduğu kaynaklardan yararlanma noktasında da Türkiye ile Yunanistan arasında adil olmayan bir netice ortaya çıkarmaktadır. Yunanistan, halihazırda 6 mil olarak uyguladığı karasularını her fırsatta 12 mile çıkarmak istemektedir.

Nitekim Yunanistan 1982 tarihli Birleşmiş Milletler (BM) Deniz Hukuku Sözleşmesi'ne taraf olduktan sonra Sözleşmede yer alan 12 mil üst sınırının "doğal hakkı" olduğunu iddia etmektedir. Türkiye ise Ege Denizi'nde Türk anakarasına çok yakın Yunan adalarının bulunduğu ve dünyadaki diğer örneklerde görüldüğü gibi sorunun Türkiye ve Yunanistan arasında akdedilecek hakkaniyetli bir anlaşma çerçevesinde çözülmesi gerektiğini ifade etmektedir. Türkiye, 1982 tarihli BM Deniz Hukuku Sözleşmesi'ne taraf olmadığı gibi Ege Denizi'nde bölgesel bir teamül hukukunun oluşumunu önlemek üzere Sözleşme öncesinde ve sonrasında Ege Denizi'nde 12 mil karasuları uygulamasına ısrarlı muhalefet etmiştir.

Türkiye, 1995 yılında Yunanistan'ın "karasularını 12 mile çıkarabileceklerine ilişkin" kararına karşı aynı yıl Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde (TBMM) "casus belli" olarak bilinen kararı almıştır. Buna göre Meclis, Yunanistan'ın karasularını 12 mile çıkarması halinde Türk Hükümeti'ne askeri tedbirler de dahil olmak üzere her türlü tedbiri alma yetkisi

vermiştir. Belirtmek gerekir ki halihazırda Türkiye de Ege Denizi'nde 6 mil karasuları uygulamasına sahiptir. Yunanistan zaman zaman siyasi açıklamalar ya da haritalar ve planlar ile 12 mil hedefini gündeme getirmiş ancak hayata geçirememiştir.

Konunun hukuki boyutu

BM Deniz Hukuku Sözleşmesi'nin karasularına ilişkin hükmü uluslararası teamül hukuku kuralıdır ve karasularının üst sınırı en fazla 12 mil olabilir. Belirtmek gerekir ki 12 mil üst sınır olup devletler denizlerin özelliğine göre daha düşük bir karasuları sınırı belirleyebilirler. Ancak hiçbir durumda üst limit 12 mili geçemez. Bu bağlamda Yunanistan'ın iddia ettiği gibi Sözleşme otomatik olarak 12 mil hakkı vermemekte, şartlar uygunsa 12 mile kadar uzatma müsaadesi vermektedir.

Günümüzde birçok devlet diğer kıyıdaş devletlerin haklarını ihlal ettiği için 12 mili uygulamamakta, daha aşağı bir karasuları sınırı belirlemektedir. Kaldı ki Türkiye zaten uluslararası hukukta yerleşik bir kural olan ısrarlı muhalefet (persistent objection) kura-

lına göre Ege Denizi açısından 12 mil kuralına her zaman karşı çıkmış ve bölgesel bir teamül hukuku kuralı oluşmasının önüne geçmiştir. Nitekim bir teamül hukuku kuralının oluşumu esnasında ilgili kurala ısrarla muhalefet eden ve reddeden devlet o kural ile bağlı olmaz. Bu anlamda Yunanistan'ın ısrarla ileri sürdüğü "12 mil karasularının uluslararası teamül hukukundan kaynaklanan hakkı" olduğu tezi Ege Denizi'nde geçerli değildir. Kaldı ki her iki devlet de 6 mil sınırını uygulamakta ve Ege Denizi'ni kullanan diğer devletlere de 6 mil üzerinden muamele edilmektedir. Bölgesel bir teamülden bahsedilecekse 6 mil uygulaması bölgesel teamül hukuku oluşturmaya daha müsaittir.

Hukukun genel ilkelerinden biri de "hakkını kullanırken başkasının kendi hakkını kullanmasını da zorlaştırmamak"tır. Türkiye, Ege Denizi'nde yer alan binlerce adanın hususiye-tinden ötürü konunun bir anlaşma ile çözömlenmesi gerektiğini savunmaktadır. Yunanistan ise Türkiye ile böyle bir anlaşma yapmaya yanaşmadığı gibi İtalya, Mısır ve İsrail ile deniz yetki anlaşmalarını imzalamıştır. Üstelik Mısır ile akdettiği anlaşma Türkiye'nin deniz yetki alanlarını da ihlal etmektedir. Türkiye ise elbette anlaşmanın tarafı olmadığından kendi haklarını korumaktadır. Bu anlamda birtakım anlaşmalar Türkiye hesap edilmeden yapıldığı için Yunanistan için dezavantaja bile dönüşmüştür.

Uluslararası Adalet Divanı (UAD) birçok davasında kıyıdaş devletler arasında yapılacak anlaşmaların önemine dikkat çekmiş ve en doğru çözümün anlaşma yoluyla olacağını vurgulamıştır. Yunanistan'ın en büyük kıyıdaş devlet olan Türkiye'yi yok sayarak bölge devletleri ile anlaşma yapması Türkiye'yi bağlamamaktadır. Hatta anlaşma olmasa dahi Divan'ın diğer devletler hakkında verilmiş kararları Türkiye'nin birçok tezini desteklemektedir. Zira Divan, önüne gelen deniz

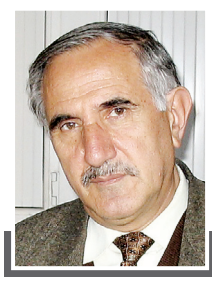
yetki alanları uyumsuzluklarında denizin coğrafi durumunu, adaların varlığını, diğer kıyıdaş devlete yakın adaların konumunu dikkate alarak adil bir çözüme ulaşmaya çalışmakta ve otomatik olarak uygulanan 12 mil iddiasını reddetmektedir. Divan birçok kararında diğer kıyıdaş devletin deniz yetki alanları içerisinde bulunan adaların deniz yetki alanlarının kısıtlanması gerektiğini savunmuştur. Buna göre Meis Adası gibi Türk anakarasına çok yakın olan adalara tam deniz yetki alanları tanımlaması yapmak mümkün değildir. Böyle bir durumun kısıtlanması Divan kararlarına göre kıyıdaş devletlerin haklarının dengelenmesi açısından daha adil bir netice çıkaracaktır.

Yunanistan Türkiye ile anlaşma yapma yoluna gitmek yerine son yıllarda gerginliği arttıran eylemlerine devam etmektedir. Bu durumun oluşmasında Yunanistan'ın AB'ye olan güveninin ve AB'den aldığı cesaretin payı da yadsınamaz. Oysa AB'nin iki ülke arasındaki deniz yetki alanları uyumsuzluğu konusunda söz söylemeye hukuken hakkı bulunmamaktadır. Ege Denizi'nde Türkiye'ye rağmen bir çözüme ulaşmak mümkün değildir. Zira Türkiye hem bölgenin en güçlü devletidir hem de Ege Denizi'ne yüzlerce kilometre kıyısı olan bir devlettir. Yunanistan'ın Mısır gibi devletlerle anlaşma yapması veya zaman zaman kendi tezlerinin yer aldığı haritalar ve planlar yayınlaması konunun çözümüne hizmet etmediği gibi Türkiye ile arasındaki gerginliği de artırmaktadır. Üstelik Yunanistan Türk anakarasına yakın ve silahsızlandırılmış statüye sahip birtakım adaları da zaman zaman silahlandırmakta ve gerilimi artırmaktadır. Kronik bir sorun haline gelen Ege Denizi sorununun bu şekilde çözümü mümkün değildir.

AB, bir yandan yeni güvenlik denkleminde Türkiye'nin yanlarında yer almasını talep etmekte diğer yandan da Yunanistan'ın tezlerini desteklemektedir. AB bu tutumundan vazgeçip Yunanistan'ın makul bir çözümü kabul etmesini temin etmelidir. Türkiye de Yunanistan ile olan sorunları çözölmedikçe AB'ye koşulsuz destek vermemelidir. Yunanistan'ın en nihayetinde Türkiye ile uzlaşmaya varmaktan başka bir çözüm yolu bulunmamaktadır. Uluslararası hukukun amaçlarına en uygun olan da barışçıl çözümdür.

[Doç. Dr. Ali Osman Karaoğlu, Yalova Üniversitesi Hukuk Fakültesi Milletlerarası Hukuk Ana Bilim Dalı'nda Öğretim Üyesidir.]

YALANA ŞAHİT ARANIYOR

HADI ÖNAL

"YALANA şahit araniyor: Ey vicdan sahipleri(!), kalemini bizden yana kullanan bizi yazan okuyanlar, başta TV kanallarını kullanmak gayretiyle yolumuza halı dokuyanlar! Maddi manevi bizi destekleyenler, sizlere minnettarız; ama son bir gayret... Haydi, fırsat ayağınıza geldi. Vallahi bir daha ele geçmez. Siz bulunduğunuz yeri, statüyü, imkânı koruyacak biz de gücümüze güç katacak, sizlere şemsiye görevimizi sürdüreceğiz. Unutmayın; iftira parayla, yalan makamlı, çamur çıkarla ödüllendirilecek! Yalancı şahitlerin kimlikleri kesinlikle gizli tutulacak. Yalancı şahitlerden isteyene makam, isteyene servet... Hele de gizli tanık bulanların veya olanların bir kendisi değil, ailesi de korunup ihya edilecek. İftiraçı değil iftiracı araniyor: İftira at, ardından ne dilerseñ dile! Belge mi ne belgesi! Siyasi iftiranın belgesi mi olur? Çok çok mecbursanız, uydururuz. Ne de olsa

FETÖ gibi bir örnek var sandığımızda. Ey vicdanı sahipleri(!) vakit geç olmadan yetişin. Büyük yıkımın arifesindeyiz. Kapanın elinde kalıyor. Delile falan da gerek yok! Çamur at izi kalsın! Hukuk mu? O bizim yandan çarkımız. Boş ver sen, iftira denizde kum, çamur derya... Ey bizden olanlar, şimdi itaat zamanı! Bu son yokuş! Alkışlayın yalan! Düşman kavi, yer bakır, gök mavi! Ne dedin Sofi? Kalabalık mı geliyorlar? Boş ver sen! Nasıl olsa güç bizde... Tekmeleyn ki saltanatımız daim, haçımız kabul ola! Böğrüne, böğrüne ki nefes dahi alamaya! Görsünler bakalım neymiş bize karşı durmak! Ulu emre itaatsizlik... Ulan yamalı yamuk! Sen daha kaç yaşındasın ki bize karşı geliyorsunuz! Bizim iktidarımız senin yaşından büyük. Sen hâlâ anlamadın mı kanun benim, kralın ben! Ben ne dersem o olur! İslam'ın kitabı Kuran'ı Kerim'in

apaçık emri mi var! Ne diyor Kuran: "Yalan sözden kaçın!" , "Onlar yalancı şahitlik etmezler.", "Hakkında bilgin olmayan şeyin ardına düşme!" İyi de var mı bu emirlere uymanın sonunda kâr? Var mı kazanç? Var mı rant? İslam peygamberi Hz. Muhammed mi? O ne diyormuş? "En büyük günahı size haber vereyim mi? Allah'a şirk koşmak, ana-babaya isyan ve yalan söylemek, yalancı şahitlik etmektir." İyi de arkadaşı işin ucuca makam var mı makam? Biz makama adam atamaya muktediriz, basmıyor mu kafan? Yine ne diyorsun, anlamadım! "Bu kadar fazla yalancı şahitlikle, bu kadar fazla iftira, yalanla, talanla, rantla nereye mi gider bu ülke?" O sana göre... Ülkenin bir yere gittiği yok! Bak işte BOP yerinde! Sonra sana ne ülkenin gidişinden? Bak, hala söyleniyorsun! "İftira toprağında hak yeşerir mi?", "Yalanın gölgesinde adalet tecelli eder mi?" Geç bunları arkadaşım, bunlar uyduruk laflar... Doğruymuş, doğruyu söylemenin sana getirisi ne onu söyle! Allah'tan korkun, kuldan utanın mı diyorsun. Bak haddini aşıyor; çok ileri gidiyorsun! Senin etin budun ne ki böyle saldırganlaşıyorsun! Bak kafamı kızdırırsan gizli tanıklarımı üstüne sal, senin o tertemiz çamaşırlarını zift döktürür kirletir, ortaya döker, sonra da üzerine basar çiğnerim. Anladın mı

düdük? Aklını başına al! Almazsan, ben aldırmasım bilirim! Biz, ahlaki ilkelere, kanunla, yasayla değil bize emredildiği biçimde bu ülkeyi yönetiriz! Bak yine dudakların kımlıyor, yine söyleniyorsun. Ülkenin üzerine çöken uğursuzluk biz miyiz? Sen onu külahıma anlat! Asıl uğursuz sizsiniz. Yalancı, nankör, dangalak, cibilliyetsiz, zillet, edepsiz, dinsiz mende burlar... Siz olmasanız bu ülke bu hale gelir miydi? Fakirliğin de enflasyonun da, açlığın, yokluğun, yoksulluğun, israfın da adam kayırmanın da dış dünyada itibarsızlığımızın da asıl suçlusu sizsiniz! Siz yönetime talip olmasanız, iktidar hırsının talip olmasanız, bir de ikide bir anayasayı gözümüze tutmasanız bakın görün biz bu ülkeyi ne güzel yönetiriz. Zulüm ile abet olanın sonu berbat mı olur, diyorsun! Kim zulüm ediyor? Biz mi? Yahu görmüyor musun, bunlar resmen anarşist! Biz ne yapıyoruz? Biraz okşayarak bunların yaptıklarının yanlış olduğunu ve hukuk önünde hesap vermelerini istiyoruz, hepsi bu! "Keser döner sap döner, gün gelir hesap döner"; "hukuk herkese lazım" bir gün sizi de okşayanlar olacak mı diyorsunuz! Yanlış anlamadım değil mi? Vallahi korkunun verdiği bu hezeyan, bu halüsinasyon sizi hasta edecek, bitirecek, yok edecek! Benden söylemesi...

Zamanı Yakalamak

RIFAT SAMET KAPLAN

HER dakikasının kıymeti, tariften mahrum zaman sermayesi tükenirken, harcadığımızın farkında mıyız?

Zihin yapımızın merkezine farkında olmadan ve istemeden yerleşen kapitalist düşünce yapısı, gayri ihtiyari düstur haline gelmiştir.

Sorulduğunda; reddedilecek olan ve fakat şekli yaşantımızın bundan ileriye gitmediği de görülecektir. Bahsettiğim bu fikir çok sert karşı çıkışlar ile karşılaşılacak olsa da gerçeği değiştirmemekte, toplumumuza bir öz eleştiri ve acil dönüş tasarımları noktasında katkı sağlaması adına fark edilme çabası netliğinde bir dile getirilmedi.

"Bundan ne olur?", "Yapmasak ne değişecek?" demeden, yozlaşmaya sebep olan her sebebi her anımızdan terk ederek, söküp atarak kurtulmaktır. Sermaye tükenmeden hipnozda olduğumuzu kabullenmek ve aydınlanma kaygısını taşımaktır.

Dezenformasyon diye adlandırılan terim, kafamızın içinde yaşar hale gelmiş, doğru bakış açımızın kaybolmasına sebep olmuştur.

Bizden çalınanı fark etmek ve geri almaktır. Kolaya kaçarak çalışmak değil, zora talip olmaktır. Vazgeçilen hedef yığınlarından uzaklaşan, vuslata koşan duruşlardır.

Vakit harcayan değil, vakti bir nakit şuuru ile sarf eden olmak, her anlamda yer alan bir bilinç seviyesine taşınmaktır.

İnandığımız gibi yaşamaya teşvik edecek bir bilinçlenmeye yöneltecek çalışmalar üzerinde durulmalıdır. Bu suur tarihi sorumluluk netliğindedir. Gençliğin geleceğin yüksek mirasını sahibi olduğunu hatırlatmakla başlayacak bir bilinçlenme. Geldiğimiz gün itibari ile dahasına talip olmak gerekir.

Dünya tamamına ve anlamsız kariyer hesaplarına ayırdığımız vakitten daha fazla vakit ayırmalıyız, sahip olduğumuz sorumluluklara.

Anlamız eşya hapisahanelerini hanemiz olarak inşa etmekten vazgeçmeli, önce zihni inşamızı tamamlamalıyız.

Anlamsız saatlerimiz yutan, sadece hipnoza hizmet eden sağma sosyal medya alışkanlıklarından uzak durmalıyız. Çocuklarımızı, manevi alemine hizmet etmeyen her türlü programdan uzak tutmalıyız.

Vesselam; ufuklara bakmaktan alı koyan, her mazarrattan kaçarcasına koşarak uzaklaşmaktır. Düşünce dünyamızı, kendi dünyamızı haline getirecek bir aydınlanmanın ihtiyaç olduğu, inandığımız gibi yaşamamızla taçlandıracağımız bir hayat düsturu icap etmektedir. Zihnimizi inşa ederken değerlerimizi ihyaya kıymet vermeli, bu minvalde gayret göstermeliyiz.

DEM'den Tunç'a 'Top oynamıyoruz' yanıtı geldi

ADALET Bakanı Tunç, tartışmaya neden olan "Top iktidarda" ifadesine yönelik eleştirilerle DEM Parti Sözcüsü Ayşegül Doğan'dan yanıt geldi. Doğan, "Hukuk, demokrasi, adalet kelime oyunlarıyla sağlanamaz. Tarihsel bir sorunun çözümü ciddiye gerektirir. Bakanlığınızı bu tarihsel sorumluluğu üstlenen bir dil ve yaklaşım kullanmaya davet ediyoruz. Siz lütfen görevinizi yapın." dedi.

Adalet Bakanı Yılmaz Tunç, tartışma yaratan "Top iktidarda" ifadesine yönelik eleştiriler üzerine yaptığı açıklamada, sürecin oyun alanı olmadığını vurguladı. Tunç, "Biz burada top oynamıyoruz. Çabalarla destek vermek lazım. Bu çabaları baltalayacak eylemlerden kaçınmak gerek. DEM Parti ile bir müzakere söz konusu değil. Yalnızca tutukluların koşullarının iyileştirilmesine yönelik talepleri olmuştur" dedi.

DEM PARTİ SÖZCÜSÜ DOĞAN: "LÜTFEN GÖREVİNİZİ YAPIN"

Adalet Bakanı'nın açıklamalarına, DEM Parti Sözcüsü Ayşegül Doğan sosyal medya hesabı üzerinden yanıt verdi. Doğan, yaptığı paylaşımda şu ifadeleri kullandı:

"Sayın Bakan, amacımız barış, adalet ve demokrasinin sağlanması. Hepimiz bu konuda sorumluluk üstlenmeliyiz. Hukuk, demokrasi, adalet kelime oyunlarıyla sağlanamaz. Tarihsel bir sorunun çözümü ciddiye gerektirir. Bakanlığınızı bu tarihsel sorumluluğu üstlenen bir dil ve yaklaşım kullanmaya davet ediyoruz. Siz lütfen görevinizi yapın." (AJANSLAR)

MSB'den Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'ne tepki

MİLLÎ Savunma Bakanlığı (MSB) kaynakları, Türkiye'nin Kıbrıs'ta garantör ülke yetkilerini kullanmaktan asla çekinmeyeceğini bildirdi. Akdeniz ve Ege'de Türkiye'nin milli hak ve menfaatlerinden asla taviz verilmeyeceğini kaydeden bakanlık kaynakları, son dönemde Kıbrıs Türklerine yönelik nefret söylemlerinin arttığına dikkat çekti.

Bakanlık kaynakları, "EOKA'cı terör zihniyetinin yeniden canlandırılmaya çalışıldığı" görülmektedir. Uluslararası hukuku ve insani değerleri hiçe sayan bu yaklaşım, Kıbrıs Türk halkının meşru haklarını ve güvenliğini hedef almaktadır." açıklamasını yaptı. Daha önce de benzeri yaşanan bu durumların, Kıbrıs'ta iki devletli çözüm vizyonunu haklı çıkardığını kaydeden kaynaklar, şöyle devam etti: "Türkiye, garantör devlet olarak uluslararası anlaşmalar ve uluslararası hukuktan kaynaklanan meşru haklar çerçevesinde Kıbrıs'ta barış, huzur ve güvenliğin teminatı olmaya devam edecek, garantörlüğün kendisine vermiş olduğu yetkileri daha önce olduğu gibi kullanmaktan asla çekinmeyecektir."

Suriye'deki son duruma ilişkin soru üzerine kaynaklar, Suriye'nin toprak bütünlüğü ve siyasi birliğinin, Türkiye için temel bir öncelik olduğunu belirtti. Bu kapsamda, özerklik talepleri ve bu yöndeki açıklamaların, Suriye'nin egemenliği ile bölgesel istikrara zarar verme potansiyeli taşıdığını ifade eden kaynaklar, şunları kaydetti:

"Suriye'nin toprak bütünlüğünün parçalanmasına ve hangi kisveyle olursa olsun üniter yapısının bozulmasına rıza göstermeyiz. Net bir biçimde vurgulamak gerekir ki özerk bölge veya adem-i merkeziyetçi söylem veya faaliyetlere Suriye Yeni Yönetimi'nin karşı olduğu gibi biz de karşıyız. Tışrin Barajı'nın kontrolüne ilişkin olarak, Suriye'nin varlıkları ve kaynakları Suriyelilere aittir. Barajın devredilmesine ilişkin hususlar Suriye Geçici Hükümeti Savunma Bakanlığı ve bölgesel aktörler ile koordine edilmekte ve gerekli görüşmeler yapılmaktadır. Bu kapsamda süreç yakından takip edilmektedir." (AA)

Şeffaf olacaktı bantçı oldular

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, İBB'ye yönelik yapılan operasyon üzerinden CHP'yi eleştirdi. Erdoğan, "Güya her işleminde şeffaf olacaktı. Gördük ki; bantçı olup çıkmışlar" dedi

CUMHURBAŞKANI Recep Tayyip Erdoğan, partisinin TBMM'deki grup toplantısında CHP ve Özgür Özel'i eleştirdi. İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne (İBB) yönelik yolsuzluk operasyonuna göndermede bulunan Erdoğan'ın konuşması şöyle: "27 Nisan, Meclis iradesini hiçe sayma girişimiydi. 27 Nisan'da tarihin akışını değiştirip, gerekeni yaptık. Bundan sonra da demokrasimize vesayetin gölgesinin düşmesine izin vermeyeceğiz."

"HİÇBİR VİZYONLARI YOK"

AK Parti ve Cumhur İttifakı olarak daha nice zafer türkülleri söyleyeceğiz. Elbette şartları değerlendirmek başka bir şeydir, suyun önünde sürüklenen kütük gibi şartlara teslim olmak başka bir şeydir. Biz sürüklenen değil, inşa eden, kuran, yönlendiren taraftayız. Hep öyle kalacağız. Siyasi beşerçilik ülkemizdeki muhalefetin tarzi, işi, hevesidir. Bunlar ülkeleri, milletleri, şehirleri için hiçbir vizyonları, projeleri olmadığı halde her seçimde iktidara gelme hevesine kapılırlar. Son örneğini 2023 seçimlerinin ardından gördüğümüz üzere başlarlar millete hakaret etmeye... Türk demokrasisinin kalitesini düşüren temel sorunlardan biri toksik muhalefet anlayışdır. CHP, Meclis'teki sandalye sayısına göre ülkenin en büyük muhalefet partisidir. Toplumun siyaset kurumuna güveninin artırılmasından en az bizim kadar onlar da sorumludur.

"ADAYLIK PEŞİNDE"

CHP'nin başındaki zata bakıyorsun; FETÖ'cülerin üfürükleri ve üçüncü sınıf sokak dedikodularıyla siyaset yaptığını sanıyor. Liseli gençlerimizi kullandırmadığı için Milli Eğitim Bakanımıza, ekonomimize yönelik oyunlarını bozduğu için Hazine ve Maliye Bakanımıza, yalanlarını yüzlerine vurduğu için İçişleri Bakanımıza, yolsuzluk iddialarının üzerine korkusuzca gittikleri için yargı mensuplarına, emniyet güçlerine saldırdıkları gündeme gelmeye çalışıyor. Kendi partisini aptapot gibi saran sahtekarları demokrasinin kahrmanını ilan ediyor.

Ettiği lafların için tamamen boş. Buradan şahsımız, kabine üyelerimiz ve çalışma arkadaşlarımıza yaptığı hakaretleri CHP genel başkanı ve şürekasına iade ediyorum. Cumhurbaşkanını adaylığı peşinde koşmaya başlamış. Ondan önceki de aynı hevesle kurmadık masa, basmadık düğme bırakmamıştı. Ama sonuç ortada. Cumhurbaşkanını olacaktı, şaibeli bir şekilde tarih oldu. Bunun nefesi 2028'e kadar yetecek mi, hep birlikte izleyip göreceğiz.

Bakalım cumhurbaşkanlığı hevesi yolunda daha kaç CHP'li siyaset yolunda telef olup gidecek? Bu şahı edep ve adap yoksunu üslubu içinde debelenmeye mahkum ediyoruz. Unutmayın, izahı olmayanın mizahı olur diye meşhur bir söz vardır. CHP'de olup bitenleri başka türlü anlamlandırmak mümkün değil. Güya her işleminde şeffaf olacaktı. Gördük ki; bantçı olup çıkmışlar. Biz siyasi rakibimizi olarak giderek dibe batan CHP'den şikayetçi değiliz. Sürekli yalanlanan bir CHP genel başkanı bizim işimize gelir. Biz CHP'ye umut bağlamış insanlarımız adına üzülmüyoruz.

Unutmayın, biz maraton koşucusuyuz. Sizlerden nefesinizi, sesinizi, işinizi, gücünüzü her şeyinizi buna göre ayarlamamızı istiyorum. Yılın her günü sokakta, iş yerlerinde, evlerde insanın bulunduğu her yerde AK Parti'nin rüzgarını hissettirmenizi bekliyorum. Bıraktığımız her boşluğun, karşımızdakilerin yalanlarıyla dolacağını asla aklımızdan çıkarmamalıyız."

"GELECEĞİ GÖZETİYORUZ"

Kuzeyimizde ve güneyimizde yaşanan sıcak çatışmaları, gerilimleri hep birlikte takip ediyoruz. Gazze başta olmak üzere son dönemde dünyanın farklı bölgelerinde vuku bulan her katliam bir hakikati tekrar hatırlatmıdır. Bu, Batı'nın sözde değerlerinin bir aldatmacadan ibaret olduğudur.

İlk sıraya Türkiye'nin güvenliğini koyuyoruz. Attığımız her adımı anı değil, geleceği gözetenek planlıyoruz. Cumhur İttifakı olarak günü kurtarmanın değil, Türkiye'nin istikbalini inşa etmenin derdindeyiz. Büyük bir sabırla yürüttüğümüz Terörsüz Türkiye projesini de dikkatle takip ettiğimiz. Suriye'deki gelişmeleri, Akdeniz'de giderek kızışan çekişmeleri de, ekonomideki hassasiyetleri de böyle bir projeksiyonla yönetiyoruz. Deprem başta olmak üzere insa-

nımızı ilgilendiren her hususla aynı şekilde hareket ediyoruz. Kendilerine emanet edilen ve üzerinde yetim hakkı olan kaynakları yağmalayanların adalete hesap vermesi, hukuk devletinin işlediğinin en somut işaretidir. Hırsızlığın, sahtekarlığın partis, kimliği olmaz. İster İstanbul'da ister başka yerde olsun, ortada bir Deli Dumrul düzeni varsa, yargıdan buna göz yummasını kimse bekleyemez. Bu milletin hakkını, çıkarlarını savunmak hepimizin görevidir. Her kim ondan bundan haraç kesiyorsa, kimliği baktandan hukuk devleti ilkeleri çerçevesinde hesap sorulmasını sağlamak, boynumuzun borcudur. Devletin ve milletin bekası için üstlendiğimiz sorumluluklar, kendi kısır siyasetlerini karıştıranlara laf yetiştirerek kaybedecek vaktimiz yok. Onların yapmadıkları görevleri de gerçekliğinde biz omuzlayıp, icraate dönüştürüyoruz. Kentsel dönüşüm konusunda benzer bir hazırlık içindeyiz. İstanbullu vatandaşlarımızın canlarını, mallarını kıfayetsiz muhterislerin kaprislerine, bir İstanbullu olarak bırakamayız. İstanbul'un üzerine karabasan gibi çöken beceriksizliğin devam etmesine asla gönlümüz razı değil.

SOSYAL KONUT ÇALIŞMASI

Kağıthane Hasbahçe'de tüm vatandaşlarımız oraya gelmiş, cadılarını kurmuş, orada çocuklarıyla sabahlamaya hazırlanırken, belediyemizin restoranında onlarla şöyle birer çay içtik. Orası millet bahçesi idi. Sağ olsun başta Murat Kurum kardeşim başta olmak üzere süratle yaptılar. CHP'nin belediyelerinde bu tür millet bahçelerini bulamazsınız. İstanbul'da 50 bin sosyal konutla ilgili çalışmalar sürüyor. Konutlar yıl sonuna kadar teslim edilecek. 200 bin kişi, deprem riskinden kurtarılıp, güvenli barınma imkanına kavuşacak. (AA)

1 MAYIS 2025 PERŞEMBE

İstiklal

YIL: 52 SAYI: 18461

İmtiyaz Sahibi: İSTİKLAL MEDYA YAYINCILIK A.Ş. adına Seçkin ŞENGÜR

Genel Yayın Yönetmeni: Hüseyin Arif ÇAKMAK

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: ABDULMUTTALİB BAYRAM

Tüzel Kişi Temsilcisi: Şeyma ÇAKMAK

Haber Müdürü: Elif ŞİPKA

Muhabir: Ali BALTAÇI, Mehmet KIZMAZ, Serkan ÖZTÜRK, Arzu ERDOĞRAL

Sayfa Sekreteri: Mustafa BODUR, Bilal İŞGÖREN, Hüsnü BİLUT, Gülay ADIGÜZEL

Yazar: Merve DERNEK - Ahmet KİNA

ADRES: Seyitnizam Mah. Seyitnizam Cad. Ak Evler NO: 51/2 Ç Kapı NO: 44 Zeytinburnu/İstanbul

TEL: 0212 574 06 04 facebook.com/gazeteistiklal twitter.com/gazeteistiklal e-posta: iletisim@istiklal.com.tr

BASKI: Adakoğlu Basılı Tesisleri SAN. TİC. LTD. ŞTİ. İ.O.S.B. Süleyman Demirel Bulvarı Heslop San. SİT. S1 Blok No:1 BAŞAKŞEHİR/İSTANBUL

Dağıtım: TURKUVAZ DAĞITIM A.Ş. Ulusal Elektronik Tebligat Sistemi Adresi: 25939-81507-60748 Yayın Türü: Yerel Süreli Yayın Sözleşmesiz yazar, muhabir ve temsilcilere ödeme yapılmaz.

EDİRNE NOTLARI

AHMET SANDAL

EDİRNE denildiğinde sizin aklınıza neler geliyor? Bilmiyorum.

Edirne denildiğinde benim aklıma şunlar geliyor:

Edirne demek, serhat şehrimiz demek, Edirne demek, dördüncü başkentimiz demek, Edirne demek Trakya ovası ve münibit topraklar demek, Edirne demek "güler yüzlü, hoş sohbet insanlar" demektir.

Edirne İlimiz, bir taraftan Yunanistan'a, diğer taraftan Bulgaristan'a sınır bir serhat şehrimiz olup buradan Avrupa'ya geçilir.

Edirne Osmanlı'nın dördüncü başkentidir. Osmanlı Devletimizin kuruluşundan itibaren başkentleri şöyledir Söğüt (1299-1331) İznik (1331-1335) Bursa (1335-1363) Edirne (1363-1453) İstanbul (1453-1922).

Edirne'de gerçekten münibit, bereketli tarım ovaları mevcuttur. Trakya'da Edirne tarafları dümdüz bir yerleşime sahiptir. Edirne ovalarında yılda 3 kere ekim-dikim yapılacak verimli topraklar vardır. En çok da buğday, pirinç, ayçiçek yağı, kanola ekimi ve hasadı yapılır. (Kanola ekili tarlalar çok hoşuma gitti. Uzaktan sapsarı muhteşem bir görüntüsü var. Hatta o tarlanın birinin içine girerek bir de resim çektirdim.) Edirne'de elbette tarım içerisinde hayvancılık sektörü de önemli yer tutar. Meşhur Edirne Peynirinin lezzetini çocukluk yıllarımızdan biliriz. Peyniri, "Edirne Peyniri" diye bakkaldan öyle isimle isterdik.

Gerçekten de Edirne'de insanlar genelde hoş tebensüme sahipler ve hayatlarından mutlular. (Gerçekten de bir kahvede otururken tanımadığımız Edirneli vatandaşlarımız, "merhaba, hoş gel-

diniz" dediler. Bunu başka bir yerde görmediğim için hoşuma gitti.)

Evet, yazımızın giriş kısmında Edirne hakkında böyle kısa bir tanımlama yaptık.

Geçen hafta içerisinde 23-25 Nisan günlerinde Edirne'deydim. Neleri gezdim, neleri gördüm, bu yazıda sizlerle Edirne anılarımı kısaca paylaşacağım.

1-Hasan Sezai Efendi Dergahı:

Önce Cuma günü namazımızı kıldığımız mekandan bahsedeyim. Mutasavvıf Hasan Sezai Efendi dergahı ve külliyesi içerisindeki camide Cuma namazımızı kıldık. İslâm âlimlerinden ve evliyânın büyüklerinden. İsmiHasan bin Ali, mahlası Sezâî'dir.

Tasavvufta Gülşenî yoluna mensûb idi. 1669 (H.1080) yılında Gördes'de doğdu. Şehrin bugünkü adı Korent olup, Yunanistan sınırları içinde kalmıştır. 1738 (H.1151) senesinde Edirne'de vefat etti. Kendi ismi ile anılan dergahının bahçesinde defnedildi. Allah rahmet eylesin mekanı cennet olsun.

2-Darüşşifa:

Namaz sonrası Darüşşifa denilen muhteşem mekânı ve külliyei gezdik. Bu mekân beni gerçekten büyüledi ve çok etkiledi. Edirne'de 400 yıl boyunca halka bedava olarak sağlık hizmeti vermiş, o zamanın tıp metodları yanında, su ve müzik ile de şifa sunmuş Darüşşifa. Bu eseri II. Beyazid inşa ettirmiştir. Allah ondan razı olsun. Bu eseri şu anda Trakya Üniversitesi koruyor ve müze ile Tıp Medresesi olarak halkın hizmetine sunuyor. Biz de zaten müze ve külliyei gezdiğimiz sırada Trakya Üniversitesi görevlileri bizi karşıladı ve bize refakat ederek yardımcı oldular ve Darüşşifa'yı tanıttılar. (Bize, biz herhangi bir talepte bulunmadan kendiliğinden refakat

eden Trakya Üniversitesi görevlilerine teşekkür ediyorum.)

Bu vesile ile şunu belirtiyim. Son yıllarda şu gelişmeyi bizzat gözlemlemekten oldukça bahtiyarım. Hangi ile ve hangi şehre gitseniz, ada yadigarı, ecad hatırası eserler, bakımsızlıktan ve ilgisizlikten kurtarılmış ve halkımızın gezmeleri ve görmeleri için müze ve külliye olarak sergilenmektedir. Halbuki bu yerler 20-25 yıl önce bakımsız ve ilgisizlikten kaderlerine terk edilmişlerdi. Ecdad eserlerini gün yüzüne çıkartan Devlet Yetkililerimize başta Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere kalbi teşekkürlerimi arz ediyorum.

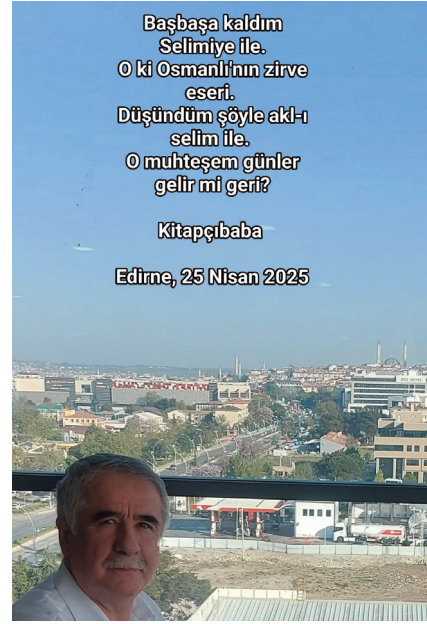
Bir Ecdad Eseri de Edirne Hıdırlık Tabyalarıdır.

3-Hıdırlık Tabyaları:

Edirne Hıdırlık Tabyalarında da temaşa ve tefekkür eyledim. 1912 Balkan Savaşlarında Sırp'ı, Bulgar'ı, Yunan'ı, aynı zayıflayan bir Aslan'ı izleyip de dar zamanda sırtlanların saldırdığı gibi bize saldırmış ve Edirne'yi, 6 ay kahramanca savunan Ecdadımız Şükrü Paşa komutasındaki askerlerimiz "mermi bittiği için" şehri teslim ediyor. Ve o zamanki Bulgar Çarı şerefsizce-saygısızca Selimiye Camiine kadar (ayakkabılarını çıkartmadan camii içine) giriyor. Edirne daha sonra Osmanlı Orduları tarafından kurtarılıyor. Elhamdulillah. (Bu satırları yazarken İstanbul'da şu anda sabah ezanı okunuyor.) Edirne'yi bize vatan yapan tüm ecdadı ve özellikle de Edirne'de son kahraman Şükrü Paşa'yı rahmet ve minnetle anıyorum.

4-Selimiye Cami:

Evet, bu ziyaretimde bizzat Edirne'de Selimiye Camini ziyaret edemedim. Çünkü yaklaşık iki yıldır restorasyon ve bakımdaymış. Vakıflar Genel Müdürlüğüne 2021 Kasım ayında restorasyona alınan camide çalışmalar bilim kurulunun nezaretinde sürüyor. Bu sene (2025 yılı Haziran ayında) restorasyon bittiğinde inşallah Selimiye tekrar ibadete ve halkın ziyaretine açık olacak. (Elbette, halen de camide ibadet ediliyor ve ziyaret mümkün. Ancak caminin küçük bir kısımda ziyaret ve ibade-

det mümkün.)

Kaldığım otelin 7. katından Muhteşem Selimiye Cami görülyordu. O yerden Selimiye'yi temaşa eyledim ve şu satırları yazdım:

Başbaşa kaldım Selimiye ile.
O ki Osmanlı'nın zirve eseri.
Düşündüm şöyle akl-ı selim ile.
O muhteşem günler gelir mi geri?

Kitapçıbaba
Edirne, 25 Nisan 2025

Elbette, Edirne ziyaret ve gezme görme açısından bu 4 yerden müteşekkil değildir. Eski Cami, Üç Şerefeli Cami, Karaağaç Tren Garı, Rüstem Paşa Ker-

vansarayı, Sinan Ağa Çeşmesi, Meriç ve Tunca Nehirleri, Uzun Köprü, Kırkpınar Yağlı Güreşlerinin yapıldığı meydan, ve daha nice han, kervansaray, çeşme ve benzeri eserler Edirne'de mevcuttur. Bizden şimdilik bu kadar.

Edirne Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü yönetici ve personeline "Etik Değerler, İletişim, Zaman Yönetimi ve İç Kontrol" konularında eğitim için gittiğim Edirne'de bu notları da sizler için paylaştım. Eğitim sonunda kitaplarımı da sundum, Edirne Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü kitaplarımı hediye ettim. Ne de olsa Kitapçı Baba'yız. Herkese bedava kitap dağıtıyoruz. Bu kaideyi Edirne'de uyguladık. Maşallah.

Kesintinin faturası ağır oldu

İspanya genelinde yaşanan ani elektrik kesintisi, enerji piyasasını alt üst etti. Fiyatlar rekor seviyeye ulaştı, Portekiz enerji alışverişini durdurdu

İSPANYA genelinde meydana gelen ve kaynağı hala netleşmeyen büyük çaplı elektrik kesintisi, ülke genelinde hayatı durma noktasına getirdi. Hükümetin verdiği bilgilere göre, olay anında sadece beş saniye içinde elektrik şebekesinin yüzde 60'ı devre dışı kaldı. İspanyol gazete El Mundo krizin ardından elektrik fiyatlarının sadece bir gün içinde yüzde 450 oranında artış gösterdiğini yazdı. Elektrik şebekesi yeniden devreye alınmasına rağmen, kesintinin etkileri özellikle küçük işletmeler ve hanelerde sürüyor. Kriz, enerji güvenliği konusunda ciddi soru işaretlerini de beraberinde getirdi. Komşu ülke Portekiz, İspanya ile olan enerji alışverişini "önleyici tedbir" olarak durdurduğunu açıkladı.

DEMİRYOLU ULAŞIMI AKSADI

Kesintiden en çok etkilenen sektörlerden biri demiryolları oldu. Renfe, Madrid, Bask Bölgesi, Valensiya, Asturi-

as, Cantabria ve Galiçya'daki banliyö trenlerinde kamu hizmetini yeniden tam kapasiteyle başlattı. Ancak Rodalies de Catalunya, R1, R2 Kuzey, R2 Güney, R3 ve R4 hatlarında seferleri hâlâ kademeli olarak sürdürüyor. Endülüs bölgesindeki Cercanías hatlarında ise bazı istisnalar dışında hizmet normale döndü.

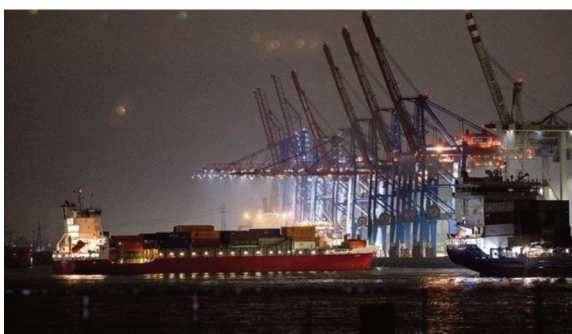
ULUSAL GÜVENLİK KONSEYİ TOPLANDI

Başbakan Pedro Sánchez, krizin etkilerini değerlendirmek üzere bu Çarşamba Moncloa'da beşinci olağanüstü Ulusal Güvenlik Konseyi toplantısını gerçekleştirdi. Toplantıda, benzer bir kesintinin tekrar yaşanmaması için alınacak önlemler masaya yatırıldı. Elektrik kesintisinin nedenine ilişkin resmi bir açıklama henüz yapılmazken, olay İspanya ve Portekiz genelinde enerji altyapısının ne kadar kırılgan olabileceğini bir kez daha gözler önüne serdi. (AA)

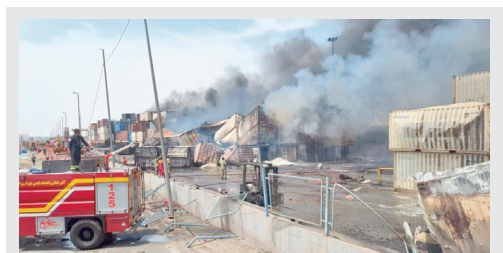
Avrupa'nın kokain limanı deşifre edildi

AVRUPA'NIN en büyük üçüncü limanı olan Almanya'nın Hamburg Limanı, son yıllarda kokain kaçakçılığı ve yolsuzluk skandallarıyla gündemde. 2021 yılında limanda ele geçirilen 16 tonluk kokain, Avrupa'da o dönem yapılan en büyük uyuşturucu operasyonu olarak kayıtlara geçmişti. Ancak bu operasyonun ardından ortaya çıkan gelişmeler, sadece uyuşturucu trafiğini değil, devlet içindeki çürümeyi de gözler önüne serdi. The Guardian'ın haberine göre, operasyonun başsavcısı Yashar G., kokain kaçakçılığı yaptığı iddia edilen çeteye bilgi sızdırmak ve ayda 5 bin euro karşılığında tutuklanacak isimleri önceden haber vermekle suçlanıyor. Toplamda 65 bin euro özel ödeme

aldığı iddia edilen savcı, ekim ayında tutuklanarak cezaevine gönderildi. Tüm suçlamaları reddeden savcının yargılanması gelecek haftalarda başlayacak. Hamburg'da uyuşturucu trafiği, sadece dışarıdan gelen suç örgütleriyle sınırlı değil. "İç liman suçluları" olarak adlandırılan liman çalışanları, polisler, kamyon şoförleri ve güvenlik görevlileri de bu kaçakçılık faaliyetlerinde rol alıyor. Son olarak, iki liman işçisi, 480 kilo kokain taşınmasına yardım ettikleri ve bu planı bozmak isteyen bir çalışmamı tehdit ettirdikleri gerekçesiyle hapse mahkum edildi. Hamburg polisi, limandaki güvenlik tehdidinin boyutuna dikkat çekerken, organize suç örgütlerinin kendilerine karşı oluşturduğu tehdidi gerekçe göstererek hafif makineli tüfek talebinde bulundu. Belçika polisinden gelen bir ihbar, Fransız çetelerin Hamburg Limanı'na baskın planladığını ortaya çıkardı. Hamburg'daki olay sadece bir örnek. Almanya'nın farklı kentlerinde de benzer vakalar yaşanıyor. Güneybatıdaki Baden-Württemberg eyaletinde bir polis memuru, İtalyan mafyasıyla ilişkili ol-

duğu şüphesiyle tutuklanırken, Hannover, Frankfurt ve Bonn'da da çeşitli polis yetkililerinin uyuşturucu çeteleriyle bağlantısı ortaya çıkarıldı. Kolombiya'daki üretim ve Avrupa'daki tüketim tarihi zirvelere ulaştı. Bir kilo kokainin Kolombiya'daki değeri 2 bin dolar iken, Avrupa'da bu miktar 40 bin dolara kadar çıkabiliyor. Bu dev kazançlar, suç şebekelerine sadece maddi güç değil, devlet kurumlarına sızma imkânı da sunuyor. Uzmanlar, suçla mücadelede sadece uyuşturucu çetelerine odaklanmanın yetersiz olduğunu belirtiyor. Maastricht Üniversitesi'nden kriminolog Robin Hofmann, soruşturmaların, suçlulara yardım eden avukatlar, politikacılar ve finans danışmanlarını da kapsayacak şekilde genişletilmesi gerektiğini vurguluyor. (AA)

İran limanını İsrail mi vurdu

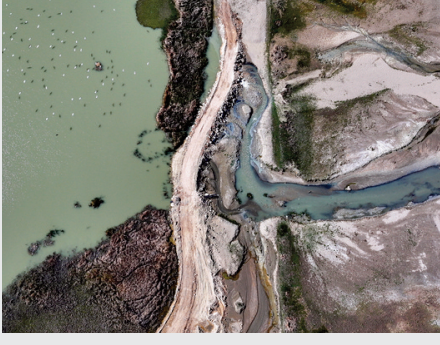
İSRAİLLİ General Amir Avivi, The Media Line'a verdiği bir mülakatta, İsrail'in İran roketlerinin yakıtına yönelik son kimyasal saldırıda parmağı olduğunu ima etti. Avivi, "Bu saldırı, balistik roketlerin yakıtına yönelikti. Dolayısıyla bunun bir kaza değil planlı bir saldırı olduğu anlaşılıyor" dedi. ABD-İran müzakerelerinin yeniden başlamasını bekleyen Avivi, "Tahran'ın niyetine güvenilmemesi konusunda" uyarıda bulundu.

Henoted'e göre İran devlet medyası ABD Başkanı Donald Trump'a "Churchill mi yoksa Chamberlain mi olacağımı" seçmesi için baskı yaparak İran'ın nükleer tesislerini tamamen sökmemesi halinde "tek bir seçenek var, o da nükleer tesislere saldırarak" diye ısrar etti. ABD-İsrail koordinasyonu konusunda Avivi, iki hükümetin sık sık konuştuğunu ancak Washington'un küresel liderlikten geri çekilmeye çalıştığını söyledi.

"Tıpkı ABD'nin şu anda Husilere yaptığı gibi, tıpkı İsrail'in daha önce İran'a yaptığı gibi, ama çok daha büyük bir hava saldırısı" çağrısında bulunan Avivi, böyle kesin bir darbenin İran'ın karşılık verme kabiliyetini felce uğratarak "savaşı durduracağını ve yeni bir savaş açmayacağını" savundu.

İRANLI BAKAN 'İHMAL' DEMİŞTİ

İran'ın Basra Körfezi kıyısında yer alan Bender Abbas kentindeki limanda 26 Nisan Cumartesi günü meydana gelen patlamada 70 kişi hayatını kaybetti. İranlı yetkililer, patlamanın sabotaj olduğuna dair şu ana kadar herhangi bir bulgu edinmediklerini açıklamıştı. İçişleri Bakanı İskender Muminî, patlamanın "ihmalden" kaynaklandığını söylemişti. Patlama sonrası çıkan yangın iki gün devam eden çalışmaların ardından dün söndürülmüştü. (AA)

Van'daki "kuş cenneti" onarım çalışmasıyla kurumaktan kurtarıldı

VAN'DA su bendinin tahrip edildiği, yangınlarla çok sayıda kanatlı ve sürüngenin yuvalarının ve kuluçka alanlarının zarar gördüğü Dilkaya Sazlığı, yürütülen koruma ve "doğal seti onarma" çalışmasıyla yeniden eski canlılığına kavuşmaya başladı.

Edremit ilçesinde Dönemeç Çayı'nın beslediği "kuş cenneti" olarak bilinen Dilkaya Sazlığı'nda, su bendinin bozulması sonucu suyun Van Gölü'ne dökülmesi nedeniyle kuruma tehlikesi yaşandı.

Bir süre önce çıkan yangınlar sebebiyle de büyük tahribatın meydana geldiği sazlık alanda, çok sayıda kuş ve sürüngenin yuvaları ile kuluçka alanları zarar gördü.

Kentin en önemli doğal yaşam alanlarından biri olan Dilkaya Sazlığı'nın korunması ve eski canlılığına kavuşması için Van Büyükşehir Belediyesi, Devlet Su İşleri 17. Bölge Müdürlüğü, Doğa Koruma ve Milli Parklar 14. Bölge Müdürlüğü ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından çalışma başlatıldı. Van Gölü Aktivistleri Derneği üyeleri ve doğaseverler de bu konuda farkındalık oluşması amacıyla faaliyet yürüttü.

Kurumların işbirliğiyle yapılan set onarım çalışması sayesinde suyun tamamının Van Gölü'ne akması engellenerek sazlık alan kurumaktan kurtarıldı. Suyun yeterli seviyeye ulaştığı sazlıkta yangın nedeniyle tahrip olan alanlar yeniden yeşermeye başladı.

"UMUTLARIMIZ YEŞERDİ"

Van Gölü Aktivistleri Derneği Kurucu Başkanı Erdoğan Özel, AA muhabirine, Van Gölü havzasındaki sazlık alanların ve göletlerin birçok yerli ve göçmen kuş ile balıklar için önemli barınma alanı oluşturduğunu söyledi.

Dilkaya Sazlığı ile Van Gölü arasında doğal bir setin olduğunu belirten Özel, şöyle konuştu:

"Set insan müdahalesi ve doğa olayları nedeniyle zamanla bozuldu. Böyle olunca sazlığı besleyen tatlı su, Van Gölü'ne döküldü. Yeterli suyu alamayan sazlık, kurumaya başlayınca kuşlar ve yaban hayatı bu durumdan olumsuz etkilendi. Gün geçtikçe ekolojik bir soruna dönüşen sazlık yürütülen çalışmalarla gündeme geldi. Doğa Koruma ve Milli Parklar Bölge Müdürlüğü, Van Büyükşehir Belediyesi, Devlet Su İşleri, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüz çalışma başlattı. Doğal set onarıldı. Sazlık yeterli suya kavuştu. Fazla su, borular aracılığıyla Van Gölü'ne tahliye ediliyor. Bizim de umutlarımız yeşerdi. Sazlık, kuşlar, balıklar için yeniden yaşam alanına dönüştü. Başta Valiliğimiz olmak üzere emeği geçen tüm kurumlara teşekkür ederim."

"KUŞLARIN YAŞAM ALANLARI-NA DÖNDÜĞÜNÜ GÖRÜYORUZ"

Sazlığın turizme kazandırılması gerektiğini ifade eden Özel, "Burası bir turizm merkezi, ekoturizm için önemli bir nokta olabilir. Doğaseverler buraya getirilebilir. Bölge doğa yürüyüşleriyle, foto safarileri, su sporlarıyla tanıtılabilir. Buradan göçmen kuşların güzel görselleri alınabilir. Bölge halkını bilinçlendirerek bir farkındalık oluşturmak istiyoruz. Herkesin bu doğa harikasına sahip çıkması gerekiyor." dedi.

Dilkaya'da 20 Şubat'ta çıkan yangının alanda büyük hasara yol açtığını anımsatan Özel, "Yangın binlerce kuşun yuvasına zarar verdi, başka bölgelere göç etmesine neden oldu. Setin onarılması sazlığı bir nevi yangınlardan da koruyacak. Yeterli miktarda suyla dolan sazlık yeşerdi. Buranın yeniden kuşların yaşam alanına dönüştüğünü görüyoruz." ifadelerini kullandı. AA

Erzurum'da çocuklar teknoloji bağımlılığı ve akran zorbalığına karşı farkındalık oluşturdu

Erzurum'da ilkokul öğrencileri, Harezmi Eğitim Modeli kapsamında hazırladıkları sanatsal çalışmalarla teknoloji bağımlılığı ve akran zorbalığı konularına dikkati çekti.

YAKUTİYE ilçesindeki Kocatepe İlkokulu öğretmen ve öğrencileri, Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğü'nün, farklı disiplinleri bir araya getirerek öğrencilere çok yönlü öğrenme ortamı sunmayı amaçlayan "Harezmi Eğitim Modeli" kapsamında, teknoloji bağımlılığı ve akran zorbalığına karşı farkındalık oluşturmak amacıyla sergi açtı.

Sergide, uyarıcı yazı ve görsellerle akran zorbalığını anlatan öğrenciler, "kuş kafesinin içinde elinde telefon olan bebek", "televizyon içine girmiş çocuk", "masadaki oyuncaklar yerine telefon ve tabletle meşgul olan çocuk-

lar" ve "robot insan" gibi figürlerle de ziyaretçilerin dikkatini çekti.

Serginin açılışında konuşan Yakutiye İlçe Milli Eğitim Müdürü Abdurrahman Gazioğlu, yenilikçi düşünün ve bu doğrultuda öğrencilere geleceğe dair vizyon kazandıran "Harezmi Eğitim Modeli"nin algoritma ve matematik alanında ün alan, dünyaya da örnek olan yeni modelin adı olduğunu söyledi.

"BİLİSEL ÇALIŞMALARDA YER ALMAYA TEŞVİK EDEN BİR MODEL"

Bu modelin fen, Türkçe ve matematik gibi derslerin tamamını kapsadığını anlatan Gazioğlu, şöyle devam etti:

"Bu model, işbirlikçi öğrenme, öğrencilerin birbirleriyle etkileşim ve paylaşımı, yapabilen, üretebilen, sorgulayan, araştıran geliştiren, sadece bilgiye ulaşan değil, o bilgiye erişmenin yollarını da bilen, yapıcı, üretici ve bilgiyi anlamlandırın, kendi özel çaba ve çalışmalarını da o işe yığuran, öğrencilerimizi bu anlamda farklı düşünmeye sevk eden, bilimsel çalışmalarda yer almaya teşvik eden bir model."

Gazioğlu, Milli Eğitim Bakanlığının 2024-2025 eğitim öğretim yılında Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli kapsamında yer alan bu eğitim modelinin, yeni bir nesil ortaya çıkarma hedeflerinin en

önemli bilimsel projelerinden biri olduğunu vurguladı.

Sergide emeği geçenlere teşekkür eden Gazioğlu, geleceğin Türkiye'sini inşa edecek güçlü bireyler yetiştirmek amacıyla çalıştıklarını sözlerine ekledi.

3. sınıf öğrencisi Hayat Zümra Gülen de ailesinden ve öğretmeninden destek alarak teknolojik bağımlılığa dikkati çektiğini belirterek, "Yaptığım robotla, insanların artık teknolojiyi kullanıp yalnızlaştığı ve robotlaştığını göstermek istedim. Harezmi Eğitimi bana teknolojik aletlerin ne zaman kullanılacağını, olumlu ve olumsuz etkilerini öğretti." diye konuştu. AA

Köpeği "Yoldaş" ile yürüyerek gezdiği şehirlere fidan dikiyor

EDİRNE'NİN Keşan ilçesinden "Yoldaş" isimli köpeğiyle yola çıkan 38 yaşındaki Ömer Özer, "81 il 81 fidan, ormanlar için yürüyorum" sloganıyla Türkiye'yi gezerek her kentte fidan dikiyor.

Özer, 2021 yılında yaşanan orman yangınlarının ardından çevre konusunda farkındalık oluşturmak amacıyla Keşan'dan yürüyüş başlattı.

"81 il 81 fidan, ormanlar için yürüyorum" sloganıyla yola çıkan Özer, tostunun yarısını ikram ettikten sonra peşine takılan "Yoldaş" ismini verdiği köpekle birçok anı biriktirerek şu ana kadar 64 il gezdi. Gittiği her şehirde fidanları toprakla buluşturan Özer, uzun yolculuğun ardından 65. ili olan Amasya'ya ulaştı. Göynücek ilçesinde de fidan diken Özer, köpeğiyle ülkeyi karış karış gezmeye devam ediyor.

Kendisine "Seyyah Ömer" diyen Özer, AA muhabirine, 3,5 yıldır yürüyerek Türkiye turunda olduğunu ve günlerinin yollarda geçtiğini söyledi.

Yollarda çok farklı hikayelerle karşılaştığını anlatan Özer, şunları ifade etti:

"Edirne Keşan'da peşime takılan çok tatlı köpek 'Yoldaş' ile adım adım 3,5 yıldır tüm Türkiye'yi gezip her ulaştığımız şehre bir fidan dikiyoruz. Buradan da Çorum Alaca tarafına doğru gideceğiz inşallah. Böyle bir yolculuk. Bazen Naçar Dağları'nda, bazen güzel mescitte veya bir otele kalıyoruz, bazen bir köylü misafir ediyor. Dağ başında çadır kurup yağmurda, şimşegin altında yattığımız da oldu.

Rahat yerlerde yattığımız da oldu ama genellikle kırsal alandan gittiğimiz için gün boyu sürekli kafamızda hep aynı endişe oluyor; akşam nerede yatacağım, acaba su olan bir yer bulacak mıyım, erzayım yetecek mi, ne kadar kaldı ilçe? Kilometre, yük hesabı bunlar; yaya olmanın handikapları. Yaya olmak, diğer yolculuklardan çok ayrı bir şey. Bizim de fidanlarımıza kıymet veren bu zor yolculuk aslında."

AA

Fındıkta "külleleme hastalığı"yla mücadele çağrısı

FINDIK bahçelerinde yaygın olarak görülen külleleme hastalığının verim ve kalite kayıplarına neden olduğu bildirildi.

Samsun Tarım ve Orman Müdürü İbrahim Sağlam, yaptığı açıklamada, çiftçilere her geçen gün etkisini artıran külleleme hastalığına karşı bahçelerinde, zirai ve kültürel mücadele yapma çağrısında bulundu.

Fındık alanlarında külleleme hastalığının iklim değişikliklerinin de etkisiyle yaygın olarak görüldüğünü vurgulayan Sağlam, "Mücadele edilmediğinde verim ve kalite kayıpları meydana gelebilmektedir. Üreticilerimizin, fındık bahçelerini sık aralıklarla kontrol etmeleri ve hastalık görülen bahçelerde gerekli önlemleri alarak, zamanında ve tekniğine uygun şekilde mücadele yapmaları önem arz etmektedir." ifadesini kullandı. Sağlam, hastalığın ilkbaharda gelişmekte olan yaprak ve sürgünler üzerinde belirtilerini gösterdiğini

belirterek, şöyle devam etti:

"Hastalık rüzgarla taşınarak bitkiden bitkiye yayılır. Külleleme hastalığı belirtileri yaprağın üst kısmlarında renk açılmaları ve sarımsı lekeler halinde görülür. İlerleyen zamanlarda yapraklar giderek kahverengileşmeye, gevrekleşmeye, kıvrılmaya başlar ve vaktinden önce dökülürler. Genç sürgünlerde ve yapraklarda yüzeyde ilk önce un serpilişi gibi bir görüntü oluşmakta, ilerleyen dönemlerde renkte matlaşma ve kahverengileşme meydana gelmektedir. Özellikle erken dönemde hastalığa yakalanan çotanaklarda kurumalar gözlenmektedir. Mücadelesinde, bulaşma kaynaklarının azaltılması için yere dökülen yapraklar ile hastalıklı bitki artıkları toplanmalı, bulaşık dip sürgünleri kesilmeli ve imha edilmelidir. Bahçede nemi azaltmak, iyi bir hava sirkülasyonu, yeterli ışıklandırma sağlamak için budama ve yabancı ot mücadelesine önem verilmelidir." AA

Gipsy Kings'in kurucularından Tonino Baliardo: Türkiye'deki hayranlarımızla buluşacak olmaktan heyecan duyuyoruz

Grammy ödüllü Gipsy Kings grubu, "Gipsy Kings feat. Tonino Baliardo" dünya turnesi kapsamında Eskişehir ve İstanbul'da müzikseverlerle buluşacak.

"BAMBOLEO", "Volare", "Djebi Djoba" ve "Un Amor" gibi unutulmaz şarkılara imza atan, Latin müziğin efsanevi grubu, 28 Mayıs'ta Eskişehir Fuar ve Kongre Merkezi'nde, 30 Mayıs'ta ise Harbiye Cemil Topuzlu Açıkhava Tiyatrosu'nda sahnede olacak.

Topluluğun kurucu üyelerinden Tonino Baliardo, dünya turnesini, Eskişehir ve İstanbul konserlerini ve müzik yaşamını AA muhabirine değerlendirdi.

Baliardo neşeyi, tutkuyu ve hüznü içinde barındıran Latin müziğin nesiller boyu aktararak bugüne geldiğini dile getirerek, "Gipsy Kings'in diğer üyelerini ve modern müzikleri de dinliyorum. Yazarken her zaman geleneksel çingene ruhunu aklımda tutarım ama ara sıra modern fikirler de eklerim. Şu anda, tüm bu unsurları içerecek 'Historia' adlı yeni bir albüm kaydediyorum." dedi.

Çok küçük yaşlardan itibaren dünyanın en iyi gitaristlerini dinleyerek ve izleyerek büyüdüğünü vurgulayan Baliardo, gitarın hayatının ve kültürünün önemli bir parçası olduğunu söyledi.

"TÜRKİYE'NİN ZENGİN BİR TARİHİ VE İLGİNÇ BİR KÜLTÜRÜ VAR"

Başarılı sanatçı, Türkiye'de defalarca konser verdiğinin altını çizerek, şu bilgileri verdi:

"Türkiye'deki hayranlarımızla buluşacak olmaktan heyecan duyuyoruz. Türkiye'nin zengin bir tarihi ve ilginç bir kültürü var. Dinleyicilerimiz her zaman coşkulu ve bunu

sahnede hissediyoruz. Tabii Türk yemeklerini ve kahvesini de unutmamak lazım. Dünyayı dolaşma şansı buldum ve mütevazı bir geçmişim var. Hayatım bana şunu öğretti; özellikle de içinde yaşadığımız bu zorlu dünyada, müzik tüm insanları bir araya getirir."

"Bamboleo" adlı eserlerini defalarca söylediğini belirten usta sanatçı, konser başladığında seyircinin dans etmeye hazırlandığını görmekten çok büyük mutluluk duyduğunu ifade etti.

Tonino Baliardo, Gipsy Kings olarak yeniliklere ve değişimlere açık olduklarını söyledi ve sözlerini şöyle sürdürdü:

"Montpellier'de, hepimizin kullandığı bir stüdyom var. Turneden döndüğümde evde olmak, hele de torunlarımla vakit geçirmek beni mutlu ediyor. Gitarım hep yanımdadır. Birkaç fikir üretir, oğulları-

ma çalarım. Sonra Gipsy Kings'ten Sami, Mounin ve Miguel katılır. Birlikte çalar, sohbet eder ve kaydediriz. Biz bir aileyiz. Yaptığımız iş bu. Cosso ve Mikeal benim oğullarım. Hepimiz akrabayız. Hepsi bizim müziğimiz ve yaşam tarzımızla büyüdü. Hayatta kalmak için yeni nesillere yer açmalıyız."

"HAYALİNİZİN PEŞİNDEN GİDİN"

"Historia" adlı albümünün çalışmalarının devam ettiğini vurgulayan Baliardo, "Farklı sanatçılar sık sık albümlerinde çalmamı istiyor ve bunu yapıyorum. Ayrıca, Amazon Prime için hayatımı anlatan ve 18 aydır çekimleri süren bir belgesel hazırlanıyor. Albümle birlikte gelecek yıl yayınlanacak." ifadelerini kullandı.

Baliardo, Grammy ödüllü bir sanatçı olarak genç müzisyenlere, "Hayalinizin peşinden gidin. Bu-

gün müziği keşfetme şeklimiz, benim müziğe başladığım dönemle kıyaslanamaz." tavsiyesinde bulundu.

TONİNO BALIARDO KİMDİR?

Fransa'nın Montpellier kentinde 1960'ta dünyaya gelen Tonino Baliardo, 1978'de Nicolas Reyes ile Gipsy Kings grubunu kurdu.

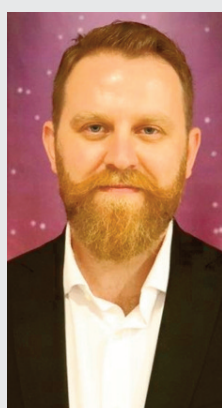
Grubun kurucuları Nicolas Reyes ve Tonino Baliardo, Gipsy Kings markasını büyüterek yollarına devam ediyor.

Grubun solo gitaristi olarak "El Maestro" lakabını alan usta sanatçı, grubun enstrümantal düzenlemelerinde ve gitar partiyonlarında belirleyici bir rol oynadı, sahne performanslarıyla da büyük beğeni topladı. AA

57. Alay'ın kuruluşu ve Çanakkale'ye intikali belgeselle anlatıldı

ÇANAKKALE Kara Savaşları'nda destanlaşan ve Mustafa Kemal Atatürk'ün övgüyle bahsettiği 57. Alay'ın kuruluşu, Çanakkale'ye gidişi ve fedakarlıkları, belgeselle anlatıldı.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Atatürk ve Çanakkale Savaşlarını Araştırma Merkezi Müdür Yardımcısı Dr. İsmail Sabah'ın

akademik danışmanlığında hazırlanan belgeselin yapımcılığını Ertuğrul Sevim üstlendi.

Sabah, AA muhabirine yaptığı açıklamada, 57. Alay hakkında doğru sanılan birçok bilginin yanlış olduğunu söyledi.

57. Alay'ın Türk milletinin bağımsızlık mücadelesinin sembollerinden olduğuna işaret eden Sabah, "57. Alay, Çanakkale'nin ve Türk tarihinin önemli birliklerinden

birisi. Mustafa Kemal Atatürk idaresinde 25 Nisan 1915 tarihinde Arıburnu'na gerçekleştirdiği kritik müdahaleyle, Çanakkale Muharebeleri'nin seyrini değiştirmiş bir birlik." dedi.

Sabah, hazırlanan belgeselle 57. Alay'ın farklı yönlerini ortaya koymaya çalıştıklarını belirtti.

Belgeselde 57. Alay'ın nasıl kurulduğunu ve nelerle karşılaştığını anlattıklarını bildiren Sabah, "Bu çalışmada, 25 Nisan 1915'in öncesinde, 57. Alay'ın tarih sahnesine çıktığını kabul ettiğimiz tarihin arka planında neler yaşanmış, alayın kuruluşu, teşkilatlanması, Mustafa Kemal Atatürk idaresinde gerçekleştirdiği eğitimler ve dönüşümler olmak üzere, bunları detaylı şekilde anlatmaya çalıştık." diye konuştu.

Sabah, 57. Alay'ın "Türk direnişinin ve kahramanlığının, vatan uğruna her şeyden vazgeçenlerin adı" olduğunu kaydetti.

"Aslında Alay'ın ve Tümen'in kuruluş çalışmalarının 21 Ocak 1915 tarihinde Gelibolu'da başladığını tespit etmiş olduk." diyen Sabah, 57. Alay'ın 1 Şubat 1915'te Mustafa Kemal idaresinde Tekirdağ'a intikalini tamamladığını anlattı.

Tarih sahnesinde övgüyle bahsedilen 57. Alay'ın daha net anlaşılması gerektiğini dile getiren Sabah, "22 Şubat 1915 tarihinde 57. Alay yeniden bir dönüşüm gerçekleştirmiş, yeni teşkilatlanmaya gidilmiş. 22 Şubat 1915 tarihinde Tekirdağ'da, Çanakkale'de tanıdığımız, Atatürk'ün 'Ben size taarruzu değil, ölmeyi emrediyorum.' dediği 57. Alay olma özelliğine kavuşmuştur." ifadelerini kullandı.

BELGESELİN ÇEKİMLERİ 7 AYDA TAMAMLANDI

Yapımcı Sevim de belgesele katkı sağlayan Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarih Alan Başkanlığı, Tekirdağ Kültür ve Turizm Müdürlüğü ile Türk Ocakları Tekirdağ Şubesine teşekkür etti.

Belgeselin çekimlerini 7 ayda tamamladıklarını anlatan Sevim, "3 yıldır Çanakkale'de arazide çalışıyorum. Tekirdağ'da 57. Alay'ın kuruluşunun başlangıcını, Çanakkale'ye nasıl gittiklerini, orada kara savaşlarına başlayıp savaşa nasıl devam ettirildiğini, Tekirdağ, Çanakkale ve milletimize anlatmayı borç bildik." dedi.

Sevim, bu yaz belgeselin ikinci bölümünün çekileceğini ve Çanakkale'de savaşan Türk askerlerinin fedakarlıklarını aktarmaya devam edeceklerini söyledi. Öte yandan, belgeselin galası dün Tekirdağ'da Yahya Kemal Beyathı Kültür Merkezi'nde yapıldı. AA

Selami Şahin'in hayatı belgeselde izleyiciyle buluşacak

"ALIŞMAK Sevmekten Zor", "Ben Sevdalı Sen Belalı", "Eskimeyen Dost", "Gitme Sana Muh-tacım" ve "Özledim" gibi birçok unutulmaz esere imza atan Selami Şahin'in yaşamı, belgesel olacak.

Gelecek yıl 60. sanat yılını kutlayacak sanatçının eserlerinin hikayesi ve yaşamı, sanat dünyasından arkadaşlarının görüşleriyle belgeselde ele alınacak.

Sosyal medya hesabında belgesele dair açıklamada bulunan Şahin, şunları kaydetti:

"Sevgili dostlarım, sevenlerim, sizlerle hayatımın çok özel bir anını paylaşmanın heyecanını yaşıyorum. 2026 yılında 60. sanat yılımı kutlarken, bu anlamlı yolculuğu bir belgeselle taçlandırıyoruz. Hayatım boyunca yaşadıklarımı, müzikle geçen yolculuğumu, biriktirdiğim anıları, dostlukları ve sahne arkasındaki hikayeleri anlatan bir belgesel hazırlıyoruz. İlk çekim haftamızda yaklaşık 40 kıymetli dostumla buluş-tuk. Hepsî şarkılarına ve hayatıma tanıklık eden sözlerini bizimle paylaştı. Bazen duygulandık, bazen kahkahalar attık. Bu yolculukta yanımda olan herkese gö-nülden teşekkür ediyorum. Sevgiyle ve müzikle kalın." AA

Etli Bakır, Anadolu'nun kültür miraslarını gün yüzüne çıkarmak için kazı çalışmalarına destek veriyor

ETLİ Bakır, Türkiye'nin önemli arkeolojik eserlerinin korunması ve geleceğe taşınması kapsamında Elazığ Salkaya'daki Erken Bizans Dönemi'ne ait olduğu düşünülen taban mozaığının kazı çalışmalarının sponsoru oldu. Şirketten yapılan açıklamada, Etli Bakır'ın, "Yerin Altındaki Bütün Cevherleri Çıkartıyoruz" projesi kapsamında çeşitli illerdeki kazı çalışmalarına destek verdiği belirtildi. Açıklamada, Samsun'daki İkiztepe Höyüğü ve Çanakkale'deki İnkaya Mağarası'nın kazı çalışmalarına destekleyen şirketin, Anadolu'nun bir başka kültür mirası olan Elazığ Salkaya'daki Erken Bizans Dönemi'ne ait olduğu düşünülen taban mozaığının kazı çalışmalarının sponsorluğunu üstlendiği bildirildi.

Elazığ'ın Salkaya köyünde bir çiftçinin tarlasında fark ettiği taşlarla ortaya çıkan 84 metrekairelik taban mozaığının bölge tarihine ışık tuttuğu aktarılan açıklamada, şunlar kaydedildi: "Erken Bizans dönemine ait olduğu belirtiliyor. Elazığ'da şimdiye kadar benzeri bulunmayan mozaik, bir ilk olma özelliği taşıyor. Mozaığın üzerinde kurt, domuz, dağ keçisi, geyik, sütlü, Anadolu Leoparı gibi hayvan figürlerinin yanı sıra bölgeye ait çeşitli bitkiler de dikkati çekiyor. Taban mozaığı etrafında yapılan kazılarda, antik dönemde kullanılan kilise ve şarap imalathanesi olabileceği tahmin edi-

len kalıntılar da bulunuyor. Bu yapılar, bölgenin dini ve ticari faaliyetler açısından merkezi bir nokta olabileceğine işaret ediyor: Kazıların devam etmesiyle bölgenin sosyal, dini ve ekonomik yapısına dair daha fazla bilgi edinilmesi bekleniyor."

Açıklamada görüşlerine yer verilen Etli Bakır Genel Müdürü Asım Akbaş, şirket olarak, bakır madeninin çıkarılması ve son ürün haline getirilmesinde rol oynadıklarını ve Türkiye ekonomisine önemli katkıda bulunduklarını ifade etti.

Akbaş, yerin altındaki diğer cevherleri de hayata kazandırdıklarını belirterek, şöyle devam etti:

"Sanayi ve üretim faaliyetlerimizin yanı sıra kültürel mirasımızın korunması ve ge-

lecek nesillere aktarılması konusunda sorumluluğumuzun bilincindeyiz. Salkaya köyündeki kazılar, bölgenin tarihine ışık tutan önemli bulgulara ev sahipliği yapıyor. Bu keşifler, yalnızca arkeolojik anlamda değer taşımakla kalmayıp, aynı zamanda bölgesel kalkınma ve kültür turizmi açısından büyük bir potansiyel barındırıyor. Bu tür projelere verdiğimiz destek, Anadolu'nun zengin kültürel mirasını koruma ve geleceğe taşımamızda önemli bir adım niteliğinde. Kültürel mirasımıza sahip çıkmak ve bölgenin tarihsel zenginliklerini gün yüzüne çıkarmak adına üzerimize düşeni yapmaya devam edeceğiz. Gelecek dönemde de bu doğrultuda destek verdiğimiz çalışmalarını artıracacağız." AA

GÖRÜNÜR OLMAK MI? GERÇEKTEN YAŞAMAK MI?

SERKAN AKKUŞ

İnsan var olmakla yetinemez oldu artık. Kendisini görünmek zorunda hissediyor. Çünkü, kural basit görülmeden unutulur. Paylaşılmayan yaşanmamış sayılır. Hikâyelerde yer almıyorsan eğer akışta da kayboluyorsun. Artık yalnızca yaşamak yetmiyor; yaşadığını göstermek gerekiyor. Göstermezsen, yok sayılıyorsun. İşte bu yüzden her sabah insanlar ekranlarını açıyor. Gözlerini bile tam açmadan sosyal medyayı karıştırıyor. Birileri bir şey paylaşmış mı? Takipçi sayım ne olmuş? Beğenilerim yerinde mi? Bunlar, artık sabah duası gibi tekrar ettiğimiz sorular haline geldi.

Oysa insan bu kadar görünmeye mecbur mu? Sürekli alkış arayışı, sürekli beğeni ihtiyacı, insanı kendisi olmaktan çıkarmaz mı? "Şöhret, ateşe benzer. Köruklenmezse söner." Bu sözü eskiden sadece sahne tozu yutanlar çok iyi bilirdi. Şimdi herkesin hayatında bir sahne var. Herkes kendi izleyicisinin önünde performans sergiliyor. Ve bu sahne, ne yazık ki insanı çok hızlı tüketiyor, bitiriyor, yakıp yıkıyor.

Sevgili Okurlarım,

Bir düşünün...

Bugün popüler olan biri, yarın sessizliğe gömülüyor. Bir zamanlar binlerce beğeni alan bir hesap, birkaç hafta sonra sessiz sedasız unutulabiliyor. Çünkü bu sistemde insan değil, içerik değerlidir. Ve içerik, hızla tüketilen bir eşya gibidir. Bugün giydiğin tişört, yarın gözden düşer. Aynı şey insanlar için de geçerli hale geldi. Düşünceler, duygular, hatta hayatlar...

Kolaylıkla, tüketilip atılıyor.

Bu kadar hızlı tüketilen bir dünyada, insan kendi iç dünyasını da yitiriyor. Paylaşmak için yaşamak, yaşamının kendisini boğuyor. Anın tadını çıkarmak yerine, anı nasıl paylaşacağımızı düşünüyoruz. Kahvemizi içerken bile bir kare çekip paylaşmak zorunda hissediyoruz. "Bakın ben de buradayım!" deme arzusu, her şeyin önüne geçiyor.

Kıymetli okurlarım,

Ama insan dediğimiz böyle bir varlık değildi ki. İnsan, sessizliği de bilen bir varlıktı. Kendiyle baş başa kalabilen, düşündüğünde derinleşen, hissettiğinde duraksayan bir canlıydı. Şimdi ise hissetmeden geçiyoruz, düşünmeden konuşuyoruz, durmadan paylaşıyoruz. Durmak artık lüks sayılıyor. Sessizlik, yoklukla eş tutuluyor.

Bu yüzden mutsuzuz. Çünkü içimizdeki öze, dışımızdaki gösteri birbirini tutmuyor. İnsan olmak ile insan gibi görünmek arasındaki fark giderek büyüyor. Kendi gerçekliğimizi kaybediy-

oruz. Sanal alkışlara bağımlı bir mutluluk, kısa sürede yorgunluğa dönüşüyor.

Peki çözüm ne? Çözüm, sadeleşmekte. İnsan, insan olduğunu hatırlamalı. Bir fotoğraf karesinde görünmese bile, bir gönderide adı geçmese bile var olduğunu bilmeli. Varlığını başkalarının onayına bırakmamalı. Çünkü insan, onayla değil, farkındalıkla büyür.

Gerçek bağlar, ekranda değil; göz göze bakışta kurulur. Samimiyet, yorumlarda değil; sessizce dinlenen bir dostta saklıdır. Kendimizi bu kabalığın içinde kaybetmek yerine, biraz sadeleşmeyi öğrenmeliyiz. Sadece paylaşmak için değil, gerçekten yaşamak için yaşamalıyız. Ve en önemlisi, unutulmaktan korkmak yerine, unutulacak şeylere değer vermeyi öğrenmeliyiz.

Güzel kardeşim, Bugün hepimize düşen bir görev var! Kendimize dönmek. Kendimizi tekrar hatırlamak. Ekranı kapatıp bir aynaya bakmak. Belki uzun süredir görmediğimiz biriyle, yani kendimizle yeniden tanışmak.

Çünkü hayat paylaşınca değil, yaşayınca güzeldir. Ve insan, en çok sade kaldığında gerçek-tir. Sade ve sadece insan kal. Gerisi zaten geçer gider.

Sevgi ve Muhabbetle,

Orman Banyosuna Giden Mültefit Müfit

UĞUR CANBOLAT

MÜLTEFİT Müfit derlerdi kendisine. Müfit ismi mültefit ise sıfatıydı.

Sıfatı isminin önüne geçenlerdendi. Herkese ve her şeye hayranlıkla yaklaşıp ve iltifat ederdi. Birgün kendisini bir papatya ile konuşurken görmüştüm. Karşısına almış şuurlu bir varlıkla bir nevi sabah sohbeti yapıyordu. "Sen Allah'ın ne kadar güzel bir kulusun" diyordu. Ambiyansı bozmamak için parmak uçlarına basarak sessizce yaklaşmış bu muhabbetin gizli bir yancısı olmaya çalışıyordum. Duyduklarım şunlardı: "Ah zarafetin şahikası, ah saflığın en yüksek bayraktarı, ah temizliğin kalbi, ah her salınında gönlümü büyüleyenim, ah kokusuyla her yanıma saranım, ah sadeliğiyle en güzel öncüm, ah yararlarıyla derdime dava olanım, ah yalnızlığımla bölüşenim, ah titreyişleriyle kalbimi ihtizaza getiririm."

Hayretler içinde kalmıştım. Ne diyeceğimi bilemiyordum. Papatyayla olan "Sevda Seansını" bozmamak için aynı sessizlik ve dikkatle uzaklaşıp köye dönmüş ve olup biteni dedeme anlatmıştım. Dikkatle dinledikten sonra "Ona 'Mültefit Müfit' derler, sizin öğretmeninizin o, onun öğretmeniyse papatya oğlum" demişti.

MÜLTEFİT kelimesinin anlamını o yaşlarda bilmiyordum tabi.

Ezan okunurken durup hiç kıpırdamadan bitmesini bekleyen ömrümde gördüğüm tek kişiydi. Heybetliydi. Uzun boyluydu ve omuzları genişti. Hızlı adımlarla yürürdü ve çok gezerdi. Hatta köyün minibüsüne binmez kasabaya bile yürüyerek gidip gelmeyi tercih ederdi.

Bu heybetli hâliyle aynı zamanda muhteşem bir nezaketin, hatırı sayılır bir kibarlığın, her şeyle olağanüstü ilgili oluşunun, gönül alma ve hatır sayma hususunda önde bulunuşunun, saygıyı inceliklerle gösterişinin, aşırı derecede düşünceli hâlinin nasıl bir araya gelip cem olduğuna hiç anlayamıyordum. Geçenlerde hayatın öte yakasına kanatlandığı haberini aldığım da bu hatıralar tekrar kalbime üşüştü.

MÜFİT hoca öğretmenlik mesleğine kendisini adamıştı. Tam bir işkolikti. Alanıyla ilgili her meseleyi bir köy muallimi olmasına rağmen takip edebiliyor ve öğrencilerini bunlardan mahrum etmiyordu. Enerjisi sanki içinde gizli olan santral merkezinden kesilmemesine üretiliyor ve o da bunu çevresine yansıtarak herkesi ortak ediyordu. Sağlıklı yaşam rehberi gibiydi. Hiç kötü alışkanlığı yoktu. Fiziksel aktivitesinin yanı sıra zihni de cevvaldi.

Mültefit Müfit hem tenha hem de kalabalıktı. Dışarıdan bakıldığında sakin ve yalnızlığı ilk göze çarpan yanı olurdu ama her olayın aynı zamanda içinde, köy odasında ele alınan her konunun yorumlayıcısı olabiliyordu. Aktif olmayı seviyor, sosyal olmaktan kaçınmıyor, söylemesi gerekeni usulüne uygun bir zarafetle söylüyor ve okul dışında da öğretici olduğunu ortaya koyuyordu.

Babam akşam yemeğine davet etmem için beni gönderdiğinde "Yarın akşam gelirim nasipse" diyerek hazırladığı sofraya oturtmuştu. O güne kadar bir erkeğin bu kadar güzel yemek yapabileceğini hiç hayal edemezdim. Mutfağın tamamen kadınlara mahsus olduğu bir dağ köyünde erkeklerin mutfağa hiçbir surette girdiğine tanık olmayan bir çocuk için muhayyileyi zorlayan bir durumdu.

MÜLTEFİT Müfit hocanın dara düştüğünü, maddi zorluk yaşadığını, hesapsız kitapsız bir işin içinde olduğunu hiç duymadım. O, yorganına göre ağağını atanlardandı.

Sezgileri güçlüydü. Hepimizin iletide hangi meslekleri yapabileceğimizi o günlerde söylemiş ve neredeye yüzde yüz oranında isabet etmişti.

Çocuk yaşımda söyleyemezdim elbette ama bugün sorsanız onun için karizmatik derdim rahatlıkla. Amacı olan bir insandı. Ne kadar başarabildiğimiz tartışılabilir olsa da tek hedefi hepimizin iyi bir insan olmasıydı. Önemimizdeki yürüten örnekti. Arkadaşlarını önemser, dostlarını sakınır, büyüklere hürmet eder kendinden küçüklere de sınırsız sevgi sunardı. Adanmışlardandı. Kısacası fedakârlıkta sınır tanımazdı. Sanki yararlı olmak, başkalarına değer katmak, hayata anlam sunmak için yaratılmıştı. Nerede sulu gerektiren bir durum zuhur etmişse ilk giden o olurdu.

Bizlere metinler yazdırır, bir spiker gibi okur, tashihler yapardı. Yazı yazıyor olmadıkça etkisini inkâr edemedi. Onunla sevdim ve devam ettirdim.

BİRGÜN ders anlatırken keyifsizdi. Yüzü düşmüştü. Anlattığı konuya odaklanamıyordu. Normalde hep ayakta ders anlatırken ilk kez öğretmen sandalyesine oturduğunu görmüştük. Sormaya cesaret gösterenimiz çıkmamıştı. Bir süre sessiz kaldıktan sonra "Çocuklar, kusura bakmayın, müsaadeniz olursa ben orman banyosuna gideceğim" diyerek hepimizi erkenden evlerimize göndermişti.

Niçin bu saatte okuldan döndüğümüzü soran ailelerimizi Mültefit Müfit Hocanın "Orman banyosuna gidiyorum" diyerek sınıftan çıkıp hızlı adımlarla okulumuzun üst tarafında olan meşe ormanına doğru gittiğini söylemiştik. İyi kimse ne olduğunu anlamamıştı. Hatta "Kafayı mı yedi acaba?" istifhamı oluşmuştu.

MEĞER böyle bir kavram varmış. Bu yazıya niyet edince üstünü örtüp bir daha üzerinde hiç düşünmediğim bu hâdise aklıma geldi ve biraz araştırma yapma ihtiyacı hissettiğimde gördüm ki, bu mühim bir meselemiş. Suyla yaptığımız banyo gibi değilmiş.

Orman banyosu denilen olgu; fiziksel, zihinsel, duygusal ve sosyal sağlığımızı için pek faydalıymış.

Sıkıntılarımızı bertaraf etmek maksadıyla duyularımızı kullanarak kendimizi bilinçli bir şekilde tabiata kapıtırma uygulamaları eylemiymiş. Eppeyce de yaygınmış. Kaynağı Japonya imiş. Benimizin stresli bölgelerini gevşetip rahatlatmak için birebir etkili bir faaliyetmiş. Vücudumuzda orman banyosuyla pozitif hormonlar salınmaya başlıyormuş. Kırgınlığımızı izale oluyor, üzgünlüğümüz gidiyor ve endişelerimize veda ediyor-muşuz. Modern yaşamın üzerimizdeki stres yükü hafifliyor, tükenmişlik sendromundan uzaklaşıyor; kaygılarımızı ko-valayabiliyor ve depresyonun kıyısından dönebiliyoruz. Yani kendimizi sessizliğe, dinginliğe, mutluluğa ve huzura bırakabiliyormuşuz.

Tüm bunlar tamam da Mültefit Müfit Hoca bunları nereden bilebiliyordu? İşte bunu çözmedim.

Ya Selam!

1 MAYIS EMEK VE DAYANIŞMA GÜNÜ'NDE İBB'YE AİT TOPLU ULAŞIM ARAÇLARI ÜCRETSİZ OLACAK

İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB), 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü'nde kent genelinde toplu ulaşımı ücretsiz sunacak. Resmi bayramlarda uygulanan ücretsiz ulaşım kararı doğrultusunda, kişiselleştirilmiş İstanbultkart sahipleri 1 Mayıs Perşembe günü boyunca İBB'ye bağlı tüm toplu taşıma araçlarından ücretsiz faydalanabilecek.

Ücretsiz ulaşım; Metro İstanbul,

İETT, Şehir Hatları ve İBB'nin toplu taşımaya entegre diğer ulaşım ağlarını kapsayacak. Uygulama, 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü'nün resmi tatil olması dolayısıyla İstanbul genelinde geçerli olacak.

Toplu taşıma araçlarında geçiş sırasında kişiselleştirilmiş İstanbultkart ile turnike teması yapılması yeterli olacak. Sistem, kartı otomatik olarak ücretsiz geçiş tanımlayacak.

BÜLTEN HABERİ

MAYIS AYI KÜLTÜR SANAT ETKİNLİKLERİYLE ÇOK RENKLİ GEÇECEK

Ataşehir'de Mayıs ayı kültür sanat etkinlikleri kapsamında; "Anadolu Aydınlanması Köy Enstitüleri" fotoğraf sergisi, "İkinci Bakış" resim sergisi, 19 Mayıs Atatürk'ün Anma, Gençlik ve Spor Bayramı ile MSKM Halk Müziği Topluluğu Yıl Sonu konserleri düzenlenecek. Çocuklar için de birbirinden keyifli atölyeler hazırlandı.

Ataşehir Belediyesi'nin hem çocuklar hem de genç ve yetişkinler için hazırladığı kültür sanat etkinlikleri, Mayıs ayında da devam ediyor. Bir aylık etkinlik programında; konserden sergiye, tiyatrodan çocuk atölyelerine kadar birbirinden renkli pek çok etkinlik yer alacak.

Mayıs ayının ilk etkinliği; 4 Mayıs Pazar günü, Karabey Aydoğan'ın koleksiyonundan oluşan "Anadolu Aydınlanması Köy Enstitüleri Sergisi"nin açılışıyla başlayacak. 18 Mayıs'a kadar devam edecek sergi, İnal Aydınoglu Kültür Merkezi'nde gerçekleştirilecek.

Hazırlanan dopdolu etkinlik programı kapsamında; 10 Mayıs'ta, Ataşehir Belediyesi Mustafa Saffet Kültür Merkezi Halk Müziği Topluluğu "Yıl Sonu" konseri düzenlenecek.

Ataşehir Belediyesi tarafından hazırlanan "Ana Renkler" resim eğitimlerine katılan yetişkin kursiyer-

lerin, yıl boyunca ürettikleri eserlerden oluşan "İkinci Bakış" isimli sergi ise, 16 Mayıs Cuma günü İnal Aydınoglu Kültür Merkezi'nde sanatseverlerle buluşacak.

Ataşehir'de, 19 Mayıs Atatürk'ün Anma, Gençlik ve Spor Bayramı; 18 Mayıs Pazar günü düzenlenecek Ataşehir Belediyesi Gençlik Senfoni Orkestrası & Yücel Elmas Korosu konseriyle kutlanacak.

28 Mayıs'ta düzenlenecek anma -dinleti programında ise; kısa ömrüne tarih, edebiyat, müzik, seyahat ve dil alanında çok değerli çalışmalar sığdıran, ülkemizin önemli tarihçilerinden akademisyen - yazar Prof. Dr. Özlem Kumrular'ın birinci ölüm yıldönümünde, dostları ve sevenleri Ataşehir'de buluşacaklar.

Aynı zamanda çocuklar için de birbirinden keyifli; Kolaj, Eğlenceli Tuvalim, Tuval Boyama, Masal, Okuma, Yazı ve Süper Kahramanlar atölyeleri düzenlenecek.

Konuk Yapımlar bölümünde ise tiyatrosu verler için; İnal Aydınoglu Kültür Merkezi Şener Şen Sahnesi'nde "Falda Carmen Çıktı Müzikali" ve "Lüküs Hayat" isimli oyunlar sahnelenecek.

■ ÇAĞRI CEBECİ

HİZMET SİTESİ SAKINLERİ AĞUSTOSTA YENİ YUVALARINA KAVUŞUYOR

Kâğıthane Belediyesi, Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ve TOKİ iş birliğiyle yürütülen Hizmet Sitesi Kentsel Dönüşüm Projesi'nde sona yaklaştı. Kâğıthane Merkez Mahallesi Osman Paşa Caddesi üzerinde yer alan ve riskli yapı statüsünde değerlendirilen Hizmet Sitesi'nde yaklaşık 300 konut Ağustos ayında sahiplerine teslim edilecek.

Daha önce kontrollü bir şekilde yıkımı gerçekleştirilen 6 bloktan oluşan eski Hizmet Sitesi'nin yerine, zemin + 6 katlı 8 blokta yaklaşık 300 daire inşa edildi. Yeni projede 196 daire 2+1, 104 daire ise 3+1 planlandı. Projede ayrıca 13 bin metrekare oturma alanı ve 9 bin metrekarelik geniş bir yeşil alan bulunuyor. Site; otoparkları, yürüyüş yolları, parkları ve dinlenme alanlarıyla yalnızca konut alanı değil, aynı zamanda bir sosyal yaşam merkezi niteliği taşıyor.

Kâğıthane Belediye Başkanı Mevlüt Öztekin, Hizmet Sitesi'nde yapılan çalışmalarını yerinde inceleyerek açıklamalarda bulundu.

Başkan Öztekin, "Hizmet Sitesi'nde artık son aşamaya geldik. İnşallah Ağustos ayı içerisinde komşularımız, depreme dayanıklı ve modern yeni yuvalarına kavuşacaklar. Şimdiden hayırlı olsun dileklerini iletiyorum. Emegi geçen tüm ekip arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum. Kâğıthane'mizde diğer bölgelerde de komşularımızla iş birliği içinde dönüşüm çalışmalarımıza devam edeceğiz," dedi.

Yeni Hizmet Sitesi ile birlikte bölge sakinleri daha güvenli, daha yeşil ve sosyal donatılarıyla zenginleştirilmiş bir yaşam alanına kavuşmuş olacak.

BÜLTEN HABERİ

Eyüpsultanlı Kadınlar Dünya Dans Günü'nü zumba ile kutladı

Eyüpsultan Belediyesi, Dünya Dans Günü'nde kadınları dans ve sporla buluşturdu. Özgecan Aslan Parkı'nda zumba yapan kadınlar, hem eğlendi hem de sağlıklı yaşam için ter döktü.

Eyüpsultan Belediyesi, 29 Nisan Dünya Dans Günü kapsamında sporla iç içe bir etkinliğe imza attı. Eyüpsultanlı kadınlar, Dünya Dans Günü'nü zumba yaparak kutladı.

PROFESYONEL EĞİTMENLER EŞLİĞİNDE MÜZİK VE DANS

Özgecan Aslan Parkı'nda yoğun katılımı gerçekleştirilen etkinliğe, belediye ait spor sa-

halarında düzenli olarak spor yapan kadınlar katıldı. Profesyonel eğitimci eşliğinde yapılan zumbada katılımcılar, müzik ve dansla dolu enerjik bir gün yaşadı.

Eyüpsultan Belediyesi'nin sağlıklı yaşamı teşvik etmek ve toplumsal dayanışmayı güçlendirmek amacıyla düzenlediği bu renkli organizasyon, kadınlardan büyük ilgi gördü.

Etkinliğe katılan kadınlar, benzeri aktivitelerin hem fiziksel hem de ruhsal sağlıklarına katkı sağladığını belirterek Eyüpsultan Belediyesi'ne teşekkür etti.

■ ARZU ERDOĞRAL

Fenerbahçe Beko, THY Avrupa Ligi'nde dördü finalde yükseldi

THY Avrupa Ligi play-off üçüncü maçında Fransa temsilcisi Paris Basketbol'u 98-88 yenen Fenerbahçe Beko, seriyi 3-0 kazanarak dördü finalde yükseldi.

SERİNİN ilk 2 maçını 83-78 ve 89-72'lik skorlarla kazanan sarı-lacivertli ekip, durumu 3-0'a getirerek adını dördü finalde yazdırdı.

Müsabakaya iyi başlayamayan sarı-lacivertli ekip, 4. dakikada 5 sayı farkla (9-4) geri düştü. Rakibinin farkı daha da açmasını engelleyerek 8. dakikada 16-16 beraberliği yakalayan Fenerbahçe, ilk çeyreği 20-18 üstün bitirdi.

İkinci çeyreğe iki takım da iyi hücum ederek girdi. Maçın 14. dakikasında Guduric'in 3 sayılık basketiyle dengeyi lehine çeviren Fenerbahçe Beko, 16. dakikada 7 sayılık (27-34) fark yakaladı. Müsabakanın 17 ile 18. dakikaları arasında 6-0'lık seri yapan Paris Basketbol, farkı 1 sayıya (35-36) indirdi. Tarık Biberoğlu'nun 3 sayılık basketiyle rakibinin öne geçmesini önleyen Fenerbahçe, devre arasına 46-40 önde girdi. Sarı-lacivertli ekipte ilk yarıda 11 sayı üreten Tarık, ön plana çıkan oyuncu oldu.

Mücadelenin ikinci yarısı karşılıklı basketlerle başladı. Karşılaşmanın 24. dakikasına kadar üstünlüğünü koruyan Fenerbahçe, 25. dakika-

da 55-53 geri düştü. Ev sahibi ekip, 27. dakikanın sonunda farkı 4 sayıya çıkardı: 59-55. Fenerbahçe, 5-0'lık seri sonrası 29. dakikada 60-59 öne geçti. Sarı-lacivertli ekip, son çeyreğe 63-61 önde girdi.

Karşılaşmanın son bölümü çok çekişmeli geçti. Fenerbahçe Beko, 35. dakikası 71-71 eşitlikle geçilen müsabakada, 38. dakikada 80-73 üstünlük kurdu. Sarı-lacivertli ekip, kalan sürede rakibinin 7-0'lık serisine engel olamadı. Paris Basketbol, bitime 15 saniye kala Shorts'un basketiyle 80-80 eşitliği sağladı. Son hücumu kullanan Fenerbahçe, isabet sağlayamayınca maç uzatmaya gitti.

Sarı-lacivertli ekip, uzatmaya etkili girdi. İyi savunma yapan Fenerbahçe, hücumda da tamamı Tarık Biberoğlu'nun elinden 7-0'lık seri

yakaladı. Etkili oyununu sürdüren Fenerbahçe, uzatmanın 4. dakikasında maçta ilk kez farkı çift haneye taşıdı: 82-93. Kalan bölümde üstünlüğünü koruyan sarı-lacivertli ekip, sahadan 98-88 üstün ayrıldı.

Fenerbahçe Beko'da 21 sayıyla kariyer rekoru kıran Tarık Biberoğlu, galibiyette başrolü oynadı. Süre alan tüm oyuncularının skor ürettiği sarı-lacivertlilerde Hayes-Davis 18, Guduric ise 14 sayıyla çift haneye ulaşan diğer isimler oldu.

Paris Basketbol'da ise 29 sayıyla maçın en skoreri Shorts ile 24 sayı üreten Hifi'nin performansları seriyi uzatmaya yetmedi.

DÖRTLÜ FİNAL, ABU DABİ'DE
THY Avrupa Ligi Dördü Final'e bu sezon Birleşik Arap Emirlikleri'nin başkenti Abu Dabi ev sahipliği

yapacak.

Fenerbahçe Beko, turnuva tarihinde ilk kez Avrupa kıtası dışında düzenlenecek dördü finalde adını yazdıran ilk takım oldu. 23-25 Mayıs'ta yapılacak dördü finalde müsabakalar, Abu Dabi'nin eğlence merkezi Yas Adası'ndaki Etihad Arena'da oynanacak.

Sarı-lacivertli ekip, yarı finalde Anadolu Efes-Panathinaikos eşleşmesinin kazanısıyla mücadele edecek.

TBF'DEN FENERBAHÇE BEKO'YA TEBRİK

TBF'den paylaşılan mesajda, "THY Avrupa Ligi'nde Dördü Final'e kalma başarısı gösteren temsilcimiz Fenerbahçe Beko'nun teknik, idari ve oyuncu kadrosunu kutlarız." ifadeleri kullanıldı. **AA**

UEFA Konferans Ligi'nde yarı final heyecanı başlıyor

UEFA Konferans Ligi'nde yarı final ilk maçları bugün yapılacak.

Avrupa futbolunun kulüp düzeyindeki üç numaralı organizasyonunun yarı finalinde ilk maçlar bugün TSİ 22.00'de başlayacak.

Yarı final ilk maçlarında İsveç temsilcisi Djurgarden İngiltere ekibi Chelsea'yi, İspanya takımı Real Betis ise İtalyan ekibi Fiorentina'yı ağırlayacak.

Karşılaşmaların rövanşları ise 8 Mayıs'ta oynanacak. **AA**

UEFA Avrupa Ligi yarı final ilk maçları bugün oynanacak

UEFA Avrupa Ligi'nde yarı final ilk maçları bugün oynanacak.

Avrupa futbolunun kulüp düzeyindeki iki numaralı organizasyonunun yarı finalinde ilk maçlar bugün TSİ 22.00'de başlayacak.

Yarı final ilk maçlarında, İspanyol ekibi Athletic Bilbao, İngiliz temsilcisi Manchester United'ı konuk ederken bir diğer İngiliz ekibi Tottenham ise Norveç takımı Bodo/Glimt'i ağırlayacak.

Ligde yarı final rövanş karşılaşmaları ise 8 Mayıs'ta yapılacak. **AA**

Trabzonspor 19 Yaş Altı Futbol Takımı, Trabzon'da coşkuyla karşılandı

UEFA Gençlik Ligi finalinde Barcelona'ya 4-1 mağlup olarak turnuvayı ikinci sırada tamamlayan Trabzonspor 19 Yaş Altı Futbol Takımı, kente döndü.

UEFA Gençlik Ligi Finali'nin ardından kente gelen takım, Trabzon Havalimanı'nda aileleri ve bordo-mavili taraftarlarca coşkuyla karşılandı.

Trabzonspor 19 Yaş Altı Futbol Takımı Teknik Direktörü Eyüp Saka, gazetecilere yaptığı açıklamada, gurur duyduklarını belirterek, "Çok mutluyuz, çok gururluyuz. Gönül isterdi ki kupa ile gelelim buraya ama böyle oldu. Yine de mutluyuz." dedi.

Takım kaptanı Salih Malkoçoğlu da finale kadar yükselmenin büyük başarı olduğunu belirterek, "Sonu güzel bitebilirdi fakat olmadı. Serüven güzeldi. Tüm taraftarlarımıza teşekkür ederim. Kaptanlıktan ziyade takım arkadaşlığı yapmak benim için en iyisi oldu. Onlarla beraber bu serüvende olmak gurur verici. Trabzonspor taraftarı bizi hiçbir yerde yalnız bırakmadı, her zaman bizi destekledi, yanımızda durdular. Teşekkür ederim." ifadelerini kullandı.

AA

Real Madrid oyuncusu Rudiger'e "hakeme cisim fırlattığı" için 6 maç ceza

İSPANYA futbol Kral Kupası finalinde Barcelona'ya 3-2 yenilen Real Madrid'de hakeme yedek kulübesinden itiraz eden ve cisim fırlatan 32 yaşındaki Alman defans oyuncusu Rudiger'e 6 maç ceza verildi.

İspanya Futbol Federasyonunun (RFEF) açıklamasında, Real Madrid'de oyundan alındıktan sonra yedek kulübesinde kalan Rudiger ile Lucas Vazquez'in hakeme yaptıkları itiraz nedeniyle kırmızı kart görmelerinin cezaları duyuruldu.

Rudiger'in hakeme "isabet etmeyen cisim fırlattığı" gerekçesiyle 6 maç ceza aldığı belirtilen açıklamada, Vazquez'e hakeme itirazı sonrası verilen kırmızı kart nedeniyle 2 maç ceza verildiği bildirildi.

Diz ameliyatı nedeniyle sezonun geri kalanında forma giyemeyecek Rudiger'in bu sezon 6 maçlık cezadan kapsamında çok fazla etkilenmesi beklenmiyor. **AA**

Merih Demiral'ın takımı Al Ahli Şampiyonlar Ligi'nde finale yükseldi

MİLLİ futbolcu Merih Demiral'ın formasını giydiği Suudi Arabistan ekibi Al Ahli, Jorge Jesus'un teknik direktörlüğünü yaptığı Al Hilal'i 3-1 mağlup ederek Asya Şampiyonlar Ligi'nde finale yükseldi.

AFC Şampiyonlar Ligi yarı final maçında iki Suudi Arabistan takımı karşı karşıya geldi. Normal sezonda Batı Grubu'nu ilk 2 sırada bitiren Al Hilal ile Al Ahli takımları arasındaki mücadelede, Al Ahli 9. dakikada Roberto Firmino'nun golüyle 1-0 öne geçti. 27. dakikada Ivan Toney, farkı 2'ye çıkardı. Al Hilal'de Saleh Al

Dawsari, skoru 2-1'e getiren golü kaydederken ilk yarı bu sonuçla tamamlandı. Müsabakanın 59. dakikasında hızlı gelişen atakta Kalidou Koulibaly, Roger Ibanez'e yaptığı faul sebebiyle 2. sarı kartı görerek kırmızı kartla ihraç edildi. 86. dakikada Franck Kessie, penaltı atışından yararlanmazken, Firas Albirakan 90. dakikada yeşil-beyazlılar adına golü kaydederken sonucu belirledi.

Sahadan 3-1 galip ayrılan Al Ahli, adını finale yazdırdı. Milli futbolcu Merih Demiral 90 dakika sahada kaldı. **İstiklal.com.tr**

Paris Saint-Germain, Londra'da avantajı kaptı

UEFA Şampiyonlar Ligi yarı final ilk maçında Paris Saint-Germain, Londra'da karşılaştığı Arsenal'i 1-0 mağlup ederek avantaj elde etti.

Avrupa futbolunun kulüp düzeyindeki bir numaralı organizasyonunda yarı final ilk karşılaşmalarında heyecan başladı. Son şampiyon Real Madrid'i elemeyi başaran Arsenal, Fransa temsilcisi Paris Saint-Germain'i konuk etti. Emirates'teki mücadelede Sloven hakem Slavko Vincic yönetirken, seremoni sonrası Papa Francis için saygı duruşunda bulunuldu. Karşılaşmanın 4. dakikasında sol kanattan topla ceza sahasına giren Kvaratskhelia'nın pasında Ousmane Dembele, gelişine sol ayakla yaptığı vuruşta topu filelere gönderdi.

Arteta'nın öğrencileri ilk yarıda birçok pozisyona girerken gol bulamadı. Arsenal, 2. yarının başında Merino ile beraberlik golünü bulurken VAR incelemesi sonrası gol, ofsayt gerekçesiyle iptal edildi. Karşılıklı ataklarla geçilen 2. yarıda başka gol olmazken, Paris ekibi sahadan 1-0 galip ayrıldı. Eşleşmenin rövanş maçı 7 Mayıs Çarşamba günü Paris'te oynanacak. **İstiklal.com.tr**

Boston Celtics ile Indiana Pacers, Doğu Konferansı'nda yarı finale yükseldi

NBA play-off 1. tur 5. maçında Boston Celtics evinde karşılaştığı Orlando Magic'i 120-89 yenerek seriyi 4-1 yaptı ve yarı finale çıktı. Indiana Pacers da konuk ettiği Milwaukee Bucks'ı uzatmalarda 119-118 mağlup ederek seriyi 4-1'e getirdi ve yarı finale adını yazdırdı.

NBA'de play-off heyecanı 4 karşılaşma ile devam etti. Doğu Konferansı'nda Boston Celtics, TD Garden'da karşılaştığı Orlando Magic'i 120-89'lık skorla mağlup ederek seriyi 4-1 yaptı ve yarı finale yükseldi. Boston'da Jayson Tatum 35 sayı, 10 asistle double double yaparken, Jaylen Brown da 23 sayıyla eşlik etti. Orlando'da ise Franz Wagner 25 sayı ve Paolo Banchero da 19 sayıyla mücadele etti.

Doğu Konferansı'nda Indiana Pacers, Gainbridge Fieldhouse'da oynadığı Milwaukee Bucks'ı uzatmalarda son saniyelerde bulduğu basketle 119-118 yendi ve seriyi 4-1 yaptı. Konferans yarı finaline yükselen Indiana, Cleveland Cavaliers ile karşılaşacak. Indiana'da Tyrese

(2): 106
Boston Celtics (4): 120 - Orlando Magic (1): 89

BATI KONFERANSI
Denver Nuggets (3): 131 - Los Angeles Clippers (2): 115.

İstiklal.com.tr

Haliburton 26 sayı, Myles Turner 21 sayı ve Aaron Nesmith de 19 sayıyla müsabakayı tamamladı. Milwaukee'de ise Gary Trent Jr. 33 sayı, Giannis Antetokounmpo da 30 sayı, 20 ribaund ve 13 asistle triple double yapsa da galibiyete yetmedi.

NBA'de günün toplu sonuçları şöyle:
DOĞU KONFERANSI
Indiana Pacers: (4)

119 - Milwaukee Bucks (1): 118
New York Knicks (3): 103 - Detroit Pistons

Siber Bağışıklık, Türkiye'deki uzmanların %82'si tarafından siber suçlulara karşı umut verici bir strateji olarak kabul ediliyor

Kaspersky, GITEK Asia 2025'te Türkiye'deki siber güvenlik uzmanlarının %82'sinin, Siber Bağışıklığı siber suçluların ağlara sızma ve sistemleri tehlikeye atma yeteneklerini en aza indirmek için etkili bir strateji olarak gördüğünü belirten son araştırma bulgularını açıkladı. Bu görüşler, yalnızca ek siber güvenlik çözümlerine güvenmek yerine tasarım yoluyla güvenli sistemler geliştirmeye yönelik artan bir talebe işaret ediyor.

Kaspersky tarafından yaptırılan araştırma, işletmelerin giderek öngörülemez hale gelen siber ortamlara nasıl hazırlandığını ve BT güvenliğinin geleceğini hangi yeni temaların şekillendirdiğini anlamayı amaçlıyor. Çalışma kapsamında Asya Pasifik bölgesi, Orta Doğu, Türkiye ve Afrika, Avrupa, Amerika ve Rusya'dan 850 siber güvenlik uzmanıyla anket çalışması gerçekleştirildi [1].

Kaspersky'nin araştırmasının odak noktalarından biri, katılımcıların "Siber Bağışıklık" terimine ne kadar aşina oldukları ve siber tehditlere karşı güvenilir koruma sağlamadaki potansiyel etkinliğini nasıl değerlendirdikleriydi. Siber Bağışıklık, Kaspersky tarafından belirli geliştirme metodolojileri ve mimari gereksinimler nedeniyle tasarım gereği güvenli olan, siber saldırılara karşı doğuştan gelen bir esnekliğe sahip ve harici siber güvenlik çözümleriyle ilişkili maliyetleri en aza indiren BT ve OT sistemleri olarak tanımlanıyor. Araştırma, Türkiye'deki katılımcıların %86'sının bu terime aşina olduğunu ve doğru anlamını anladığını ortaya

koydu.

Türkiye'de bu terim hakkında bilgi sahibi olanların %82'si Siber Bağışıklığı, ağlara sızma ve sistemleri tehlikeye atmaya çalışan siber suçluların yeteneklerini en aza indirmek için oldukça etkili bir strateji olarak görüyor. Sunduğu belirli siber güvenlik avantajları sorulduğunda, Türkiye'deki katılımcıların yaklaşık üçte biri (%35) siber saldırıların sıklığını önemli ölçüde azaltabileceğini söylerken, biraz daha büyük bir oran (%41) bu tür saldırıların olumsuz etkilerini en aza indirebileceğini düşünüyor. Katılımcıların %24'ü Siber Bağışıklığın her iki sonucu da aynı anda elde edebileceğine inanıyor. Bu görüşler, şirketler arasında geleneksel güvenlik açığına duyarlı sistemler için siber güvenlik çözümlerinin kullanımından daha fazla umut veren, tasarımdan itibaren güvenli sistemlere potansiyel bir geçiş için artan ihtiyacı vurguluyor.

Bu talebe yanıt olarak Kaspersky, işletim sistemi KasperskyOS'un kapsamını gömülü bir platformdan genel amaçlı bir temele doğru genişlettiğini

duyurdu. Başlangıçta sıkı koruma gerektiren belirli sektörler için siber bağışıklığa sahip çözümler oluşturmaya yönelik bir platform olarak tasarlanan KasperskyOS, artık modern BT sistemlerini kullanan tüm sektörlerde daha geniş bir bağlamda tanınıyor. KasperskyOS yalnızca siber güvenlik sorunlarını ele almakla kalmıyor, aynı zamanda altyapı dayanıklılığını da artırıyor. Müşterilerin doğrudan güvenli bir platform üzerinde çözümler geliştirmesini sağlayan Kaspersky, siber güvenlikte bir sonraki evrimsel adımı sunarak, güvenlik açıklarını ortaya çıktıktan sonra yalnızca yamalamaktan ve bunları yalnızca harici siber güvenlik çözümleriyle hafifletmekten uzaklaşıyor.

KasperskyOS İş Birimi Başkanı Dmitry Lukiyan, şunları söylüyor: "Bu bilgileri GITEK 2025'te küresel BT liderleriyle paylaşmaktan heyecan duyuyoruz. Bulgular uzun zamandır beklediğimiz bir değişimin teyidi niteliğinde: kuruluşlar reaktif araçların ötesine geçiyor ve tasarım gereği güvenli sistemler talep ediyor."

Tasarımla güvenli sistemler oluşturmaya yönelik Siber Bağışıklık yaklaşımımızla tehditleri yalnızca tespit etmekle kalmayıp, yapısal olarak önleyen bir sonraki adımı sunuyoruz. KasperskyOS'un gömülü kullanımından genel amaçlı güvenli bir platforma genişletilmesiyle, müşterilerin yönetimi daha kolay, işletmesi daha güvenli ve yarının zorluklarına hazır esnek dijital ortamlar oluşturmaya yardımcı oluyoruz."

Kaspersky, GITEK Asia'ya Siber Bağışıklık (Cyber Immunity) ortağı olarak katılıyor ve fuar alanında özel bir Kaspersky Cyber Immunity Konferansı düzenliyor. Bu etkinlikte BT ve OT yakınsaması, Siber Bağışıklık yaklaşımı ve diğer siber güvenlik konularını tartışan sektör uzmanlarının görüşleri yer alıyor. Katılımcılar ayrıca siber güvenlik tehditlerine genel bir bakış elde ediyor ve 2025 için önemli trendleri ve ortaya çıkan riskleri keşfediyor.

KasperskyOS ve Siber Bağışıklık yaklaşımı hakkında daha fazla bilgi için web sitesini ziyaret edebilirsiniz.

■ ALİ BALTACI

Kaspersky, Dünya Parola Günü'nde yapay zeka ile parola oluşturmaya karşı uyarıyor!

Çoğu çevrimiçi hizmet ve uygulama kullanıcının bir parola oluşturmaya gerektiriyor. Muhtemelen bu şifrelerin çoğu günlük olarak kullanılmıyor ve bu da şifrelerin çoğunun tekrar kullanılma olasılığını artırıyor. Kötü parola yönetimi, isimlerin, sözlük kelimelerinin ve rakamların ortak kombinasyonlarına güvenilmesiyle daha da kötüleşiyor. Bu şifrelerin deşifre edilmesi nispeten kolay olmakla kalmıyor, aynı zamanda siber suçlular bir sitedeki şifreye erişim sağlarsa bu durum çok sayıda başka siteye erişimle sonuçlanabiliyor.

Aynı parolanın birden fazla kez kullanılmasının yarattığı güvenlik açığına karşı insanların benzersiz, rastgele parolalar oluşturmaya teşvik edilen bir durum. Ancak parola oluşturma ve yönetme zorlu bir görev olabiliyor. Şifre oluşturma ve yönetme yükünün üstesinden gelmek için, insanlar şifrelerini oluşturmak için ChatGPT, Llama veya DeepSeek gibi büyük dil modellerini (LLM'ler) kullanma eğilimine giriyorlar.

Bu durum kullanıcılara da cazip geliyor. Kullanıcılar güçlü bir parola bulmak için uğraşmak yerine, yapay zekaya "Güvenli bir parola oluştur" diye sorabilirler ve anında sonuç alabilirler. Yapay zeka rastgele görünen dizeler üretir. Bu da insanların öngörülebilir, sözlük tabanlı parolalar oluşturma eğilimini önlemeye yardımcı olur. Ancak bu görünüş de aldatıcı olabiliyor, yani yapay zeka tarafından üretilen parolalar göründükleri kadar güvenli olmayabiliyor.

Kaspersky Veri Bilimi Ekip Lideri Alexey Antonov, ChatGPT (OpenAI), Llama (Meta), DeepSeek gibi tanınmış ve güvenilir LLM'lerden bazılarını kullanarak 1.000 parola oluşturarak bunu test etti. "Tüm modeller iyi bir parolanın büyük ve küçük harfler, rakamlar ve semboller dahil olmak üzere en az 12 karakterden oluştuğunun farkında. Parolaları oluştururken de buna göre hareket ediyorlar" diyor Antonov. "Ancak pratikte algoritmalar genellikle parolaya özel bir karakter veya rakam eklemeyi ihmal ediyor. ChatGPT için parolaların %26'sı, Llama için %32'si ve DeepSeek için %29'u böyleydi. Ayrıca DeepSeek ve Llama bazen 12 karakterden daha kısa şifreler üretti".

2024 yılında Alexey Antonov, parola gücünü test etmek için bir makine öğrenimi algoritması geliştirdi

ve modern GPU'lar veya bulut tabanlı parola çözme araçları kullanılarak parolaların neredeyse %60'ının bir saatten kısa bir sürede kırılabilirliğini buldu. Bu araç yapay zeka tarafından oluşturulan şifrelere uygulandığında sonuçlar endişe vericiydi. Zira bu parolalar göründüklerinden çok daha az güvenliydiler. DeepSeek tarafından üretilen parolaların %88'i, Llama tarafından üretilen parolaların %87'si sofistike siber suçluların saldırılarına dayanacak kadar güçlü değildi. ChatGPT'nin durumu biraz daha iyiyken, parolaların %33'ünün Kaspersky testini geçecek kadar güçlü olmadığı ortaya çıktı. "Sorun şu ki LLM'ler gerçek rastgelelik yaratmıyor. Bunun yerine, mevcut verilerdeki kalıpları taklit ederek, çıktılarını bu modellerin nasıl çalıştığını anlayan saldırganlar için tahmin edilebilir hale getiriyorlar" diyor Antonov.

Daha güvenli parola yönetimi benimseyin

Kullanıcılar bu noktada yapay zekaya güvenmek yerine Kaspersky Password Manager gibi özel bir parola yönetim yazılımı kullanmalıdır. Bu araçlar birkaç önemli avantaj sunar:

İlk olarak, bu tür yazılımlar gerçek anlamda rastgelelik sağlayarak algılanabilir örüntüleri olmayan parolalar oluşturmak için kriptografik olarak güvenli jeneratörler kullanır. İkinci olarak, tüm kimlik bilgileri tek bir ana parola ile korunan güvenli bir kasada saklanır. Bu sayede yüzlerce parolayı hatırlama ihtiyacı ortadan kalkar ve parolalar ihlallerine karşı güvende tutulur.

Ayrıca, parola yöneticileri otomatik doldurma ve cihazlar arasında senkronizasyon sağlayarak güvenliğin ödün vermeden girişleri kolaylaştırır. Birçoğu, kimlik bilgilerinin bir veri sızıntısında görünmesi durumunda kullanıcıları uyararak ihlal izleme özelliğine de sahiptir.

Yapay zeka birçok görevde yardımcı olabilirken, parola oluşturma bunlardan biri olmamalı. LLM tarafından oluşturulan parolaların kalıpları ve öngörülebilirliği, onları kırılmaya karşı savunmasız hale getiriyor. Kestirme yollara başvurmak yerine, siber tehditlere karşı ilk savunma hattınız olan saygın bir parola yöneticisine yatırım yapın. Veri ihlallerinin yaygınlaştığı bir çağda, her hesap için güçlü ve benzersiz bir parolanın gerekliliği tartışılmaz.

■ SERKAN ÖZTÜRK

Siber Güvenlik Yasası İnternet ve Telekomünikasyon Hizmetleri Sağlayan Şirketlere Ne Zorunluluklar Getiriyor?

Türkiye'de siber güvenlik alanında köklü bir dönüşüm başlatan Siber Güvenlik Kanunu, kısa süre önce Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. TELKODER yeni düzenlemelerin telekomünikasyon sektörüne ilişkin etkilerini değerlendirmek üzere bir açıklama yaptı. Buna göre, ilgili düzenlemeler ile birlikte, telekomünikasyon ve internet servis sağlayıcıları (ISS) için de kapsamlı yükümlülükler getirildiği ifade ediliyor.

TELKODER tarafından yapılan açıklamada şu değerlendirmeler ve görüşler yer alıyor...

Türkiye'de geçtiğimiz günlerde yürürlüğe giren Siber Güvenlik Yasası, hem devletin dijital güvenlik kapasitesini artırmayı hem de internet altyapısını kullanan şirketlerin sorumluluklarını yeniden tanımlamayı amaçlıyor. TELKODER olarak bu yeni düzenlemeyi, hem dijital altyapımızın korunması açısından önemli bir adım hem de sektördeki tüm oyuncular için dikkatle izlenmesi gereken bir süreç olarak değerlendiriyoruz.

Yeni kanunla birlikte "Siber Güvenlik Başkanlığı" ve "Siber Güvenlik Kurulu" adında iki yeni yapı kuruluyor. Bu kurumlar; artık Türkiye'nin siber güvenlik stratejilerini belirleyecek, denetim yapacak, müdahalede bulunacak ve yeni güvenlik standartlarını uygulamaya koyacak. Özellikle internet servis sağlayıcıları (ISS) ve telekomünikasyon şirketleri, bu yeni yapının muhatabı haline geliyor.

Ancak burada önemli bir husus bulunuyor: Hangi kuralların neye göre belirleneceği henüz net değil. Örneğin, internet sağlayıcılarından artık "zorunlu siber güvenlik önlemleri" almaları isteniyor. Fakat bu önlemlerin hangi uluslararası standartlara dayanacağı, hangi ölçekten şirketleri nasıl etkileyeceği açıklığa kavuşturulmuş değil. Bu durum, özellikle küçük ve orta ölçekli şirketler için ciddi bir belirsizlik yaratıyor.

Bunun yanında, kullanıcı verilerinin belirli sürelerle saklanması da zorunlu hale geliyor. Bu durum hem kişisel verilerin gizliliği açısından endişe yaratıyor; hem de şirketlere ek mali yük getiriyor. Ayrıca yeni kurulan Siber Güvenlik Başkanlığı'nın denetim yapma ve ceza verme yetkisi var. Fakat bu denetimlerin hangi kurallara göre, hangi sıklıkla ve nasıl yapılacağı gibi sorular hâlâ cevap bekliyor.

TELKODER olarak şunu çok net ifade ediyoruz: Dijital güvenlik ülkemiz için hayati önemdedir. Ancak bu güvenliği sağlarken hem vatandaşlarımızın haklarını korumalı hem de sektördeki şirketlerin sürdürülebilirliğini gözetenmelidir. Yani güvenlik hedefiyle hareket ederken, inovasyonu ve yatırımı boğmamalı; yeni yükümlülüklerin açık, ölçülebilir ve adil olmasını sağlamalıyız.

Sektörün Yapıcı Katkı Çağrısı

TELKODER, yasanın uygulama sürecinin sektörle birlikte, katılımcı bir anlayışla şekillendirilmesi gerektiğine inanıyor. Bu çerçevede, aşağıdaki adımların atılması çağrısında bulunuyoruz:

1. Yükümlülük Haritası yayımlanmalı: Şirketlerin ölçeğine ve faaliyet alanına göre farklılaştırılmış, açık ve ölçülebilir bir uyum tablosu kamuoyuyla paylaşılmalıdır.
2. Uluslararası standartlarla uyum esas alınmalı: ISO/IEC 27001:2022 gibi bilgi güvenliği standartları ve ETSI'nin siber güvenlik alanındaki teknik düzenlemeleri (örneğin EN 303 645) sektöre rehberlik edecek referanslar olmalıdır.
3. Kişisel veri ile güvenlik dengesi kurulmalı: Kullanıcı verilerinin saklanmasıyla ilişkin yükümlülükler, KVKK ve Anayasa Mahkemesi içtihatlarıyla uyumlu hale getirilmelidir.
4. Denetim süreçleri şeffaflandırılmalı: Denetimlerin keyfiyete açık olmaması için nesnel kriterlere ve bağımsız denetim mekanizmalarına yer verilmelidir.
5. Sektör temsilcileri karar süreçlerine dahil edilmeli: BTK ve Siber Güvenlik Başkanlığı nezdinde oluşturulacak teknik kurullarda özel sektör ve sivil toplumun temsili güvence altına alınmalıdır.

Bu adımlar atıldığı takdirde, hem Türkiye'nin dijital güvenlik kapasitesi güçlenecek hem de özel sektörün sürdürülebilirliği, inovasyon kapasitesi ve yatırım motivasyonu korunacaktır. TELKODER olarak bu sürecin iş birliği ve sağduyu temeline yürütülmesini destekliyor, kamuoyunu ve tüm paydaşları yapıcı katkıya davet ediyoruz.

■ MEHMET KIZMAZ